

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

*"Səs" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir*

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 128 (6328) 23 iyul 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

YAP Mərkəzi Aparatında
KİV nümayəndələri
ilə görüş keçirilib

Bax 8

Dumanın deputati: Görünür, Cənubi
Qafqazdakı sabitlik rəsmi İrəvana
sərfəli deyil

Rusiya Federasiyası
Dövlət Dumasının
deputati, "Rodina"
partiyasının sədri
Aleksey Zhuravlev...

Bax 15

27 il sonra Ağdamın
işgalinə son qoyuldu

1993-cü ilin
iyulun 23-ü.
Ağdamın işgal
tarixi. Artıq bu
gün tarixə qo-
vuşdu. Hər bir
azərbaycanlı
üçün qəlb ağrı-
dan bir tarix olsa da, uğurla sona çatan qəle-
bəmiz işgal tariximizi Zəfərlə əvəzlədi. Nə az,
nə də çox, düz 27 il işgal tariximizdən....

Bax 11

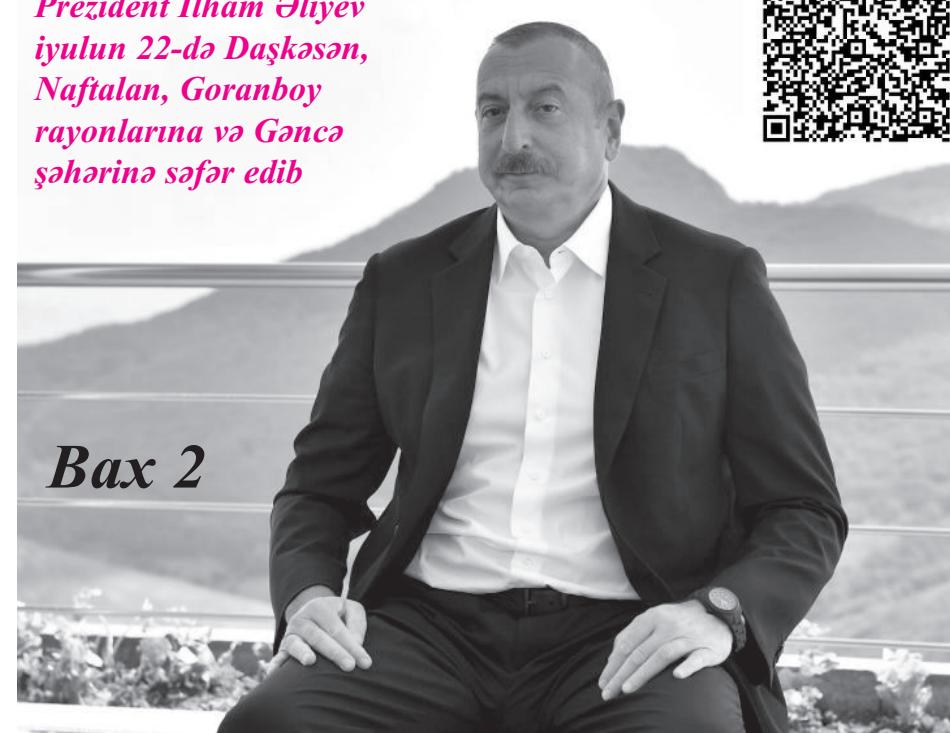

Operativ
Qərargahdan toy
edənlərə
MÜRaciƏT - Sərt
tədbirlər görülacek...

**"Azad edilmiş ərazilərdə görülən bütün
işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir"**

Prezident İlham Əliyev
iyulun 22-də Daşkəsən,
Naftalan, Goranboy
rayonlarına və Gəncə
şəhərinə səfər edib

Bax 2

MEDİA-nın təşkilatçılığı
ilə Milli Mətbuat
Günü qeyd edildi

Dünən Dənizkənarı Milli
Parkda Azərbaycan Res-
publikasının Medianın...

Bax 9

"Bütün dünyada
jurnalistika
peşəsi məsuliyyəti,
ağrlığı, çətinliyi
ilə seçilir"

Öncə bütün həmkarları-
mızı, mətbuat işçilərini
peşə bayramı münasibəti
ilə səmimi qəlbdən təbrik
edirəm. Çünkü bu dəfə
bizlər peşə bayramımızı
ikiqat sevinclə yaşamaq-
dayiq - Qarabağ zəfəri-
mizlə. Belə ki, Müzəffər...

Bax 10

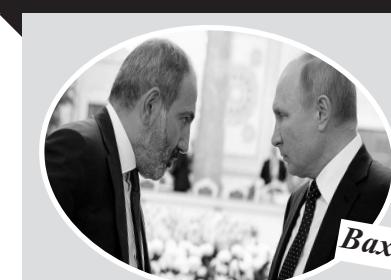

Sevinc Osmanqızı
ermənilərin "sevinc
quşu"

Şərəf var, ləyaqət var,
qeyrət var. Vətən var, ölü-
kə var, Azərbaycan var.
Əsgər qardaşının...

Bax 14

Paşinyan Kreml aldadır, Ai
Azərbaycana qərəzli yanaşır

Bax 12

Ermənistən hökumətinin
başçısı Nikol Paşinyan 3 ilə
yaxındır Rusiyaya yalan vəd-
lər verir. Bu yaxınlarda hətta,
"Rusiya Ermənistənə ən..."

"Inter" 26 il
sonra titul
sponsorunu
dəyişdi

Bax 16

"Aclıq çəkən
İran"
Ermənistənə
nəyinə gərəkdir?

Bax 15

Qarpız
yeyərkən
bunlara mütləq
əməl edin!

Bax 16

“Azad edilmiş ərazilərdə görülən bütün işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir”

Prezident İlham Əliyev iyulun 22-də Daşkəsən, Naftalan, Goranboy rayonlarına və Gəncə şəhərinə səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də Daşkəsən rayonuna səfərə gəlib. AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı Daşkəsən şəhərində ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edib.

Prezident İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla anıb, abidəsi öünüə gül dəstəsi qoyub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də Daşkəsənde Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib. Dövlətimizin başçısı Şəhidlər xiyabanındakı əbədi məşəl abidəsi öünüə gül dəstəsi qoyub.

“Daşkəsən şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması” layihəsi başa çatıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də Daşkəsənə səfəri çərçivəsində layihə üzrə görülən işlərlə tanış olub.

Qeyd edək ki, Daşkəsən şəhərinin mərkəzləşdirilmiş içməli su təchizatı sistemi 1950-1960-ci illərdə yaradılmışdı. Mövcud su və kanalizasiya xətləri şəhəri tam əhatə etmirdi və istismara yararlı vəziyyətə düşmüşdü. “Azərsu” şəhər sakinlərinin yalnız 43 faizinə xidmət göstərirdi. Şəhər əhalisi içməli suyu qrafiklə alır, sakinlərin qalan hissəsi isə tələbatını fərdi qaydada ödəyirdi.

Azərbaycan Hökuməti və İslam İnkışaf Bankı tərəfindən birgə maliyyələşdirilən bu layihə isə 2035-ci ilə perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla Daşkəsən şəhərində 12 min nəfərin içməli və tullantı su xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına hesablanıb. Daşkəsən şəhərini, həmçinin ətraf kəndləri keyfiyyətli içməli su ilə təmin etmək üçün Qarainək

İlham Əliyev: Şərl Mişelin status, Dağlıq Qarabağ sözlərini işlətməməsi çox müdrik bir addım idi

Layihə çərçivəsində Daşkəsən şəhərində 11,5 kilometr uzunluğunda kanalizasiya şəbəkəsi də qurulub. Daşkəsən Sukanal Sahəsi üçün müasir tipli inzibati binə tikilib. Yeni yaradılmış infrastruktur hesabına rayonun Alunitdağ qəsəbəsinə də içməli suyun verilməsi təmin edilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də ölkəmizin qərb bölgəsinə səfəri çərçivəsində Naftalan şəhərində olub. AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı xalqımızın ulu öndəri Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək öünüə gül dəstəsi qoyub.

bulaqları və Gurbulaq su mənbəyində 5 suqəbuledici qurğu inşa edilib. Mənbədən şəhərə 20 kilometrən çox uzunluğu olan magistral su kəməri çəkilib, 2030 ünvana birləşmə verilərək saygıcılar quraşdırılıb. Hazırda yeni yaradılmış su təchizatı sistemi ilə şəhərin 10 minden artıq sakini fasiləsiz içməli su ilə təmin edilir.

Naftalan şəhərində səfəri çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev istismar müddəti başa çatmış Naftalan şəhər hava limanına baxdı. Dövlətimizin başçısına hava limanı haqqında məlumat verilib.

Bildirildi ki, 1977-ci ilde istismara verilən hava limanı 1997-ci

ile qədər erməni qəsbkarları tərəfindən dəfələrlə atəş tutulub. Bu, limanda teyyarələrin enme və qalxması üçün real tehlükəyə əvvələr qərəbənən 1997-ci ildə isə havanın mananının fealiyyəti dayandırılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də Naftalan Mərkəzi Sanatoriyanın açılış mərasimində iştirak edib. AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısına sanatoriya haqqında məlumat verilib.

Qeyd edək ki, Naftalanın tarixində dönüs mərhəlesi 1970-1990-ci illərə təsadüf edir. Həmin dövrə ümummilli lider Heydər Əliyev şəhərin inkişafı və böyük şöhrət qazanması üçün misilsiz xidmətlər göstərib. Belə ki, o illər-

şəhəri turizm sektorunda ön sıralarda yüksəldi. Şəhərin əsasını sanatoriya-kurort infrastrukturunu təşkil edir. Son illər müasir əsaslarla yeni kurortların yaradılması ilə şəhərin turizm potensialı genişləndirilir, sahibkarlığın inkişafı üçün münbit şərait formalşır. “Naftalan Mərkəzi sanatoriysi” da belə layihələrdən biridir.

Ölkədə sağlamlıq turizminin əhatə dairəsini daha da genişləndirir, bir hektar ərazidə yerləşən sanatoriya mülacə üçün bu məkana üz tutan vətəndaşların məmənunluğunu tam təmin edəcək şəraitə malikdir. Mərkəz bir çox terapiya sahələrini özündə birləşdirməklə, müxtəlif xəstəliklərin mülacəsi üçün sağlamlıq

profilaktik müəssisəyə çevrilir. Yeni müəssisədə 50 nəfəre yaxın personalın çalışması şəhər əhalisinin məşğulluğunun təmin olunmasına mühüm töhfədir.

Dünən həmçinin Naftalan şəhərində 200 yerlik körpələr evi-

uşaq bağçası istifadəyə verilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib.

Müasir standartlara uyğun qurulan bağçada azyaşlıların təlim-tərbiyi və onların sağlam vətəndaş kimi yetişmələri üçün her cür şərait var. Uşaqların günün əsas hissəsini burada keçirmələri məktəbəqədər təhsil müəssisəsində telim-tərbiyənin keyfiyyətinə, sağlam ab-havanın yaradılmasına xüsusi diqqət yetirilməsi ni tələb edir. “Məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı” programı Azərbaycanın uğurlu gələcəyinə hesablanıb. Ən müasir infrastrukturla təchiz edilən körpələr evi-uşaq bağçası Naftalandan sayca ikinci məktəbəqədər təhsil müəssisəsidir. Bu sahədə görülen işlər ölkəmizdə uşaqların sağlam və intellektli böyümələrini təmin edir.

Son illərdə paytaxtla yanaşı, bölgələrimizdə də bir çox uşaq təhsil-tərbiyə müəssisələrində əsaslı təmir və yenidənqurma işləri aparılıb, yeni uşaq bağçaları tikilib. Əsas məqsəd məktəbəqədər təhsil sahəsində əvvəllər mövcud olan çatışmazlıqları aradan qaldırmadır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də qərb bölgəsinə səfəri çərçivəsində Goranboy rayonunda da olub. AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı Goranboy şəhərində ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edərək öönüne gül dəstəsi qoyub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də Goranboy rayonunda Əlirzalı-Xan Qərvənd-Səfikürd-Tapqaraqoyunu avtomobil yolu açılışında iştirak edib. Dövlətimizin başçısına yolun inşası ilə bağlı görülen işlər barədə məlumat verildi.

“Azad edilmiş ərazilərdə görülən bütün işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir”

Prezident İlham Əliyev iyulun 22-də Daşkəsən, Naftalan, Goranboy rayonlarına və Gəncə şəhərinə səfər edib

Əvvəli Səh. 2

Bildirildi ki, ümumi uzunluğu 38 kilometr olan yol dövlətimizin başçısının müvafiq sərəncamlarına əsasən tikilib. Bu məqsədə Prezidentin Ehtiyat Fondundan vəsait ayrılib. Dördüncü texniki dərəcəli yol iki hərəkət zolaqlıdır. Avtomobil yolu tıktığı 8 yaşayış məntəqəsinin rayon mərkəzi ilə nəqliyyat əlaqəsinin yaxşılaşdırılması, həmçinin bu bölgədə iqtisadiyyatın və kənd təsərrüfatının inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsib edəcək.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də Goranboy Olimpiya İdman Kompleksinin açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısına kompleksdə görülen işlər barədə məlumat verilib.

İnşasına 2014-cü ildə başlanılan bu kompleksin ərazisi 3 hektardan çoxdur. Sahəsi 9137 kvadratmetr olan kompleksdə böyük idman korpusu yerləşir. Universal idman zalı 905 tamaşaçı tutumluđur. Bu zal basketbol, voleybol, həndbol, mini futbol idman növləri

İlham Əliyev: Mühəribədən ən çox əziyyət çəkən ölkə Azərbaycandır, amma pulu Ermənistana verirlər

üzrə məşqlərin ve yarışların keçirilməsinə imkan verir. Eyni zamanda, cüdo, taekvondo, sambo, karate, kikboksinq və digər idman növləri üzrə məşqlərin və yarışların keçirilməsi üçün nəzərdə tutulub. Uzun illərdir ölkəmizdə Olimpiya hərəkatı geniş vüsət alıb. Ötən illər ərzində Azərbaycanda onlarla Olimpiya İdman Kompleksi tikilib. Bu isə ölkəmizdə idmana maraqlı artırıb, gənclərin asudə vaxtlarını daha səmərəli keçirmələri üçün geniş imkanlar açıb. Goranboyda istifadəyə verilən Olimpiya İdman Kompleksi də bu qəbulənən icra olunan layihələrlə sırasında xüsusi yer tutur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də ölkəmizin qərbi bölgəsinə sefəri çərçivəsində Gəncə şəhərinə gəlib. Dövlətimizin başçısı Ermənistənən günahsız mülki insanlara və enerji infrastrukturuna qarşı həyata keçirdiyi məsuliyyətsiz raket hücumlarının səbəb olduğu cinayet

Qeyd edək ki, düşmənin Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri, yarı milyon əhalisi olan və münaqişə zonasından 100 kilometrdən arlıq məsafədə yerləşən Gəncə şəhərə raket hücumları nəticəsində aralarında qadın və uşaqlar da olmaqla 26 mülki şəxs həlak olub, 142 nəfər isə yaralanıb. Şəhərdə mülki infrastruktur obyektlərinə, tərix-mədəniyyət abidələrinə, o cümlədən nəqliyyat vasitələrinə külli miqdarda ziyan dəyişib. Erməni faşizminin izləri ilə tanış olan Prezident İlham Əliyev hələk olan dinc sakinlərin xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq, tamamilə dağılmış yaşayış binalarının etrafına gül düzüb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də Daşkəsən rayonuna səfəri çərçivəsində “AzerGold” QSC-nin “Çovdar” inşaatının fealiyyəti ilə tanış olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısına “Çovdar”

qızıl mədənində görülen işlər barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, “Çovdar” qızıl mədənində hasilat işlərinə 2016-cı ildən başlanıb, bu mədənə böyük yenidənqurma və infrastruktur işləri həyata keçirilib. Bu günədək 259 min unsiya qızıl istehsal edilib, növbəti illərdə isə əlavə 338 min unsiya qızılın istehsalı planlaşdırılır.

qızıl yatağı keşf edilib. Bu ildən etibarən bir sira yataqların istismara verilməsi planlaşdırılır. Mürekkeb və coxmərəhəli emal prosesin yekunu olaraq mədənən çıxarılan sūxurlardan qızıl və gümüş qarışqlı xəlitələr istehsal edilir. İstehsal olunan xəlitələr İsvəçrəyə saflaşdırılma üçün göndərilir. Saflaşdırıldıqdan sonra 999.9 əyarda qızıl və gümüş külçələr beynəlxalq

“AzerGold” QSC təkcə “Çovdar” yatağının istismarı nəticəsində ölkənin qeyri-neft məhsulları ixracatçıları arasında lider mövqeyə yüksəlib, qızıl və gümüş ixracından ölkə iqtisadiyyatına xarici valyutada 640 milyon manata yaxın vəsait cəlb edilib. İndiyədək ümumiyyətdə 245 min unsiyadan çox qızıl və 434 min unsiyadan çox gümüş ixrac edilib. Artıq “AzerGold” qızıl layihələrinin icrası üzrə büdcədən asılılığın tam suretdə aradan qaldırılmasına nail olub. Cəmiyyət tədavüle istiqraz buraxan ilk milli dağ-mədən şirkəti kimi de tarixə düşüb. Cəmiyyətin metal ehtiyatları 24 dəfə artıb.

Məlumat verildi ki, 2017-ci ildə “Ağyoxuş-1” və “Ağyoxuş-2” qızıl yataqları, 2018-ci ildə isə “Mərəh”

birjalarda satışa çıxarıllar.

Daha sonra “Made in Azerbaijan” nişanı ilə Azərbaycan qızılı və gümüşündən hazırlanın 5, 10 və 20 qramlıq sikkələr, eleca də qızıl külçələr nümayiş etdirildi. Üzərində Heydər Əliyev Mərkəzi, Qarabağ xalçası və Qobustan qayaüstü rəsmləri təsvir olunan sikkə və külçələr istehsal edilib. Heydər Əliyev Mərkəzi ilə birgə təşkil edilən “Qarabağ inciləri” sikkə dizaynı müsabiqesinin nəticələrinə əsasən, dəha iki dizaynda qızıl sikkələr istehsal olunub. Qızıl sikkələrin üzərində Qarabağın qədim memarlıq inciləri, tarixi abidələri, Şuşa şəhəri təsvir edilib.

Onu da qeyd edək ki, “Mərəh” “Ağyoxuş-2” qızıl sikkələrinin üzərində Qarabağın qədim memarlıq inciləri, tarixi abidələri, Şuşa şəhəri təsvir edilib.

nin icra müddəti iki ildir. Prezident İlham Əliyev “Mərəh” qızıl mədənində sūxurların ilk partlaysı prosesini izledi. Sonra dövlətimizin başçısı Azərbaycan Televiziyasına müsahibə verdi.

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsi

-Salam, cənab Prezident, xoş gördük Sizi. Cənab Prezident, bu gün Siz Azərbaycanın qərbi bölgəsinə - Daşkəsən, Naftalan və Goranboyə səfər edirsiniz, bir neçə obyektin açılışında iştirak edəcəksiniz. Səfərlə bağlı fikirlərinizi bilmək istərdik.

Bu səfərlər müntəzəm olaraq həyata keçirilir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət programlarının icrası ilə bağlı verdiyim tapşırıqlar yerində də yoxlanılır və son illər ərzində mənim bölgələrə yüzlələ səfərim olubdur. Bu səfər də bu sıradan olan səfərdir. Səfər zamanı bir neçə açılışda iştirak edəcəyəm. Bu açılışlar, eslində, göründüyüm işlərin hecmini göstərir. Eyni zamanda, onu göstərir ki, ölkə hərtərəfli inkişaf edir. Çünkü bu səfər çərçivəsində həm infrastruktur layihələrinin istismara verilməsi qeyd olunacaq, eyni zamanda, sənaye müəssisələrinin, idman obyektlərinin, yolların, içməli su və kanalizasiya xətlərinin istismara verilməsi nəzərdə tutulur.

Qərbi bölgəsinin önemli hissəsi olan bu bölgə, əlbəttə ki, özünməxsus inkişaf perspektivlərinə malikdir. Mənim bu bölgəyə səfərlərim bir daha demek istəyirəm, - müntəzəm xarakter daşıyır. Misal üçün bu gün biz Daşkəsənde yeni qızıl yatağının istifadəye verilməsi qeyd etdik. Bu, çox önemli hadisədir. Çünkü qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün bu sahə xüsusi perspektivlərə malikdir. Dağ-mədən sahəsi bizim qeyri-neft sektorunuzda aparıcı sahəyə çevirilir və perspektivlər də çox gözəldir. Bu gün həm açılışını qeyd etdik, eyni zamanda, bundan sonra görülecek işlərlə bağlı təqdimat oldu. Təkçə qızıl yox, digər qiymətli metalların hasilatı Azərbaycanda bundan sonra daha geniş miqyasda öz həllini tapacaq.

Bununla paralel olaraq, Daşkəsənin ənənəvi sahəsi olan dəmir filizi yataqlarının işlənilməsi ilə bağlı konkret planlar var. Bir müdət bundan əvvəl mənim göstərişimlə xüsusi program tərtib edilmişdir, dövlət investisiya resursları cəlb olunmuşdur. Bu sahə çox böyük gəlir getirən sahə olacaq. Eyni zamanda, minlərle iş yeri yaradılacaq və idkaldan asılılıq azalacaq. Çünkü son beş il ərzində, - verilen təqdimatda da bu, göstərilir, - təkçə dəmir məmulatlarının idxlalına ölkədən 1,7 milyard manat vəsait gedibdir.

Ardı Səh. 4

“Azad edilmiş ərazilərdə görülen bütün işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir”

Prezident İlham Əliyev iyulun 22-də Daşkəsən, Naftalan, Goranboy rayonlarına və Gəncə şəhərinə səfər edib

İlham Əliyev: Mənim cənab Putinlə çox yaxın əlaqələrim var, biz bir-birinə inanan siyasetçilərik

Əvvəli Səh. 3

Bu sahənin inkişafı imkan verəcək ki, idxləndə asılılıq keskin şəkildə azalacaq, biz daha böyük dəyərə malik olan dəyer zəncirini yaratmış oluruq və eyni zamanda, ixrac imkanlarımız da yaranacaq. Çünkü bu gün dağ-mədən sənaye-mizin inkişafı bu yolla qətməlidir.

Onu da bildirmeliyəm ki, azad edilmiş torpaqlarda da bu sahənin çox böyük perspektivi var. Bildiyiniz kimi, uzun illər xarici şirkətlər qanunsuz olaraq bizim qızıl və digər mədənlerimizi istismar edirdilər. Bu, cinayətdir və mən bu haqda artıq öz sözümü demişəm, bir daha demek isteyirəm, bu şirkətlərin iki yolu var: ya bize təzminat ödəyəcəklər, bizim şərtlərimizi qəbul edəcəklər, ya da ki, onların başqa alternativi hüquqi müstəvidi bu məsələnin həll olunmasıdır. Onu da deməliyəm ki, bütün hazırlanmış işləri artıq tamamlanmaq üzərədir. Bizim həm Zəngilan, həm də Kəlbəcər rayonlarında xarici şirkətlər tərəfindən qanunsuz istismar edilən qızıl yataqlarımızın bütün təhlili aparılıbdır. Beynəlxalq məsləhətçilər dəvət olunubdur. Bir daha demek isteyirəm ki, onlar vurulmuş ziyanın təzminatını öz xoşu ile həll etsinlər, Azərbaycan dövlətinə vurulmuş ziyanı ödəsinlər və ondan sonra, ancaq ondan sonra onlar rahat yaşaya bilərlər. Yoxsa ki, bu şirkətlərin başqa yerlərdə də eməliyyatları var və onların iş reputasiyasına çox böyük ziyan deyəcək. Hər halda biz artıq öz mövqeyimizi açıq şəkildə ifadə etmişik.

O ki qaldı, səfərlə bağlı digər obyektlərin açılışlarına, Goranboy rayonunda idman kompleksi də var. Bu, sayca 48-ci idman kompleksidir və onu göstərir ki, rayonla-

rımızın eksəriyyətində ən müasir idman qurğuları var. Naftalan şəhərində yeni sanatoriyanın açılışı olacaq. Bu da çox əlamətdar hadisədir. Çünkü Naftalan şəhəri turizm mərkəzlərindən birine çevrilməlidir. Men bunu ilk dəfə Naftalandan olarken bəyan etmişdim. O vaxt Naftalanın sovet dövründə qalan bütün sanatoriyalarda məcburi köçkünlər yerleşmişdi. Biz onlar üçün elə bu ərazidə, yaxın ərazidə müasir evlər tikdik, qəsəbələr saldıq, onları köçürdük. Ondan sonra böyük investisiyalar cəlb olundu və artıq 13 mehmanxana və sənatoriya fəaliyyətdədir. Üçünün - bəşulduzu "Çinar", "Qarabağ" və "Qaşaltı" mehmanxanalarının açılışında mən şəxsən iştirak etmişəm. Gösteriş vermişəm ki, bütün kategoriyadan olan müxtəlif səviyyəli istirahət zonaları olmalıdır - bəşulduzu, dördulduzu, üçulduzu. Yəni, Azərbaycan vətəndaşları və xarici qonaqlar bundan istifadə edə bilsinlər.

Sovet vaxtında Naftalanə Sovet İttifaqının müxtəlif yerlərindən ildə 50-60 min turist gəlirdi. Təqribən son 15 il ərzində görülmüş işlər nəticəsində burada qalacaq turistlər üçün 2300-dən çox yer artıq istifadəyə verilibdir və bu proses davam edir.

hər həll etməli, AZƏRBAYCAN doviştine vurulmuş ziyanı ödəsinlər və ondan sonra, ancaq ondan sonra onlar rahat yaşaya bilərlər. Yoxsa ki, bu şirkətlərin başqa yerlərdə də əməliyyatları var və onların iş reputasiyasına çox böyük ziyan dəyəcək. Hər halda biz artıq öz mövqeyimizi açıq şəkildə ifadə etmişik.

gələn qonaqların, - ister Azərbaycan vətəndaşları, istərsə də xarici qonaqlar olsun, - ölkəmizlə tanış olmaları üçün gərək daha geniş imkanlar olsun, həm Gəncəyə,

həm digər şəhərlərə gedə bilsinlər, eyni zamanda, Suqovuşan qəsəbəsinə. Şiddətli döyüşlər gedən əraziyə gedib baxmaq həm onlar üçün maraqlı olar, həm də ki, Suqovuşan çox mənzerəli bir yerdir, - dağlar, böyük su anbarı və həyat o bölgələrə qayıdır.

Onu da bildirməliyəm ki, kənd təsərrüfatı üçün bu bölgədə böyük işlər görülüb, xüsusilə Goranboy rayonunda. Mənim göstərişimlə Şəmkir maşın kanalı çəkilibdir, uzunluğu təqribən 30 kilometrə yaxındır. Bu kanal artıq 30 min hektardan çox torpağa suyun verilməsini yaxşılaşdırır və bunun kənd təsərrüfatının inkişafına böyük köməyi olubdur.

Naftalan şəhərində, Goranboy, Daşkəsən rayonlarında digər layihələr də icra edilib. Yollar, içməli su xətləri çəkililib, xəstəxanalar, sosial obyektlər tikilib, iş yerleri yaradılıb, yəni, bu bölge sürətlə inkişaf edir və deyə bilərəm ki, hər şey plan üzrə gedir. Regionların sosi-

icra edilir. Elbette, ikinci Qarabağ mührəbəsindən sonra bizim əsas diqqətimiz azad edilmiş torpaqları radır. Ancaq bizim ənənəvi işlərimiz, regionlarla bağlı olan proqramları da yaddan çıxmamalıdır və çıxmır.

-Cənab Prezident, ilin altı ayı artıq arxada qaldı. Bu altı ayın sosial-iqtisadi yekunlarını necə qiymətləndirirsiniz?

- Müsbət qiymətləndirirəm
Çünki altı ayın yekunları onu göstərir ki, artıq Azərbaycan iqtisadiyyatı tənəzzüldən çıxıb. Əger bu altı ayın hər bir ayının iqtisadi göstəricilərinə nəzər salsaq görərik ki ilin əvvəlində iqtisadi tənəzzül da ha böyük rəqəmlərlə ölçüldür. Hər ay tənəzzül azalırdı və biz may ayının yekunlarına görə bir balaca iqtisadi inkişafa nail ola bildik. Altı ayın yekunları isə bunu göstərir ki, bizim iqtisadiyyatımız 2 faiz artıb. Bu, yaxşı göstəricidir. Xüsusilə dünyada gedən proseslərə nəzər saldıqda görürük ki, dünya ölkələrinin böyük eksriyyəti hələ ki, iqtisadi tənəzzüldədir. Bizim iqtisadi

təsərrüfatında artım daha az idi - təqribən 3 faiz, 3,5 faiz, indi isə 5,6 faiz. Bu da görülmüş işlərin, islahatların nəticəsidir. Fermerlər də bunu görür və bu sahəyə daim dövlət dəstəyi olacaq. Çünkü dövlət dəstəyi olmadan kənd təsərrüfatı istediyimiz qədər inkişaf edə bilməz.

İnflyasiya məqbul hesab edilən rəqəmlər etrafındadır - 4,3 faiz. Hesab edirəm ki, bu da yaxşı nəticədir. Valyuta ehtiyatlarımız artıb. Altı ayda valyuta ehtiyatlarımız 1 milyard dollar həcmində artıb. Amma bu artım daha da böyük ola-çaqdır. Çünkü bizim ehtiyatlarımızın bir hissəsi müxtəlif valyutalarda-dır, o cümlədən avro və dollar ek-səriyyət təşkil edir. Bu məzənnədə olan dəyişiklik bizim mütləq rə-qəmlərə təsir göstərdi. Əgər bu dəyişiklik olmasayı və əgər qızılın qiyməti düşməsəydi, - çünkü bi-zim kifayət qədər böyük ehtiyati-mız qızıldadır, - bu artım 1,7 mil-yard dollar olacaqdır. Yəni, biz real bu qədər əlavə pul qazanmışıq və məzənnə fərqi, deməli, qızılın qiyməti müvəqqəti olaraq buna təsir göstərir. Yəni, bu, nəyi göstərir? Baxmayaraq ki, biz genişmiqyaslı quruculuq işləri aparıraq, baxma-yaraq ki, biz Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru sürətlə bərpə edirik, nəinki valyuta ehtiyatlarını azalt-mamışıq, artırımişıq və heç bir kredit də müraciət etməmişik. Bu, nəyi göstərir? Resursumuzu gös-tərir, resurs bazasını gösterir. Eyni zamanda, onu gösterir ki, biz və-saitdən çox ehtiyatla istifadə edi-rik, israfçılığa, lazımlı olmayan xərc-lərə yol vermırıq. Vaxtilə nəzarət-siz olan xərclər artıq keçmişdə qa-libdir, bütün dövlət məmurları mə-nim təlimatlarımı icra etməlidirlər və edirlər ki, hər manata qənaət et-məliyik. Lazımlı olmayan layihələrə, xeyir gətirməyən layihələrə, sadə-cə, görüntü namına, yaxud da ki, hansısa başqa maraqlar namına dövlət investisiya xərcləri verilmə-yecək. Bunu her kəs bilir. Ona gö-re valyuta ehtiyatlarımızın artımı da çox vacib məsələdir. Nə qədər çox valyutamız olsa, biz özümüzü o qədər də əmin hiss edirik.

ilin sonuna qədər daha da artacaq. Daha sevindirici məsələ odur ki, qeyri-neft sektorümüz 5 faizdən çox artıb. Bu, doğrudan da böyük rəqəmdir, böyük göstəricidir, gö-

Öğe sənaye istehsalına fikir
versək görərik ki, sənaye istehsalı
0,3 faiz azalıb. Amma bunun əsas
səbəbi neft hasilatı ilə bağlıdır.
OPEC+ razılılaşmasının yerine yetि-
rilməcəididir. Bilişinizi ki, biz hasilat-

Rilməsidi. Bilirsiniz ki, biz hasilatı azaltmışq və necə deyərlər, bu versiyani təsdiqləyən digər göstəriciye diqqətinizi cəlb etmək istərdim. Qeyri-neft sənayemiz 16,6 faiz artıb və daha da artacaq. Bu gündü bu açılış və görüləcək digər işlər qeyri-neft sektorunun sənaye potensialını daha da artıracaq. Çünkü 16,6 faiz artım olub, mən bilmirəm hansı başqa ölkədə bunarast gelmək olar.

Kend təsərrüfatı 5,6 faiz artıb. Bu da əhəmiyyətli artımdır. Keçən il hətta pandemiyaya qədər kənd

“Azad edilmiş ərazilərdə görülən bütün işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir”

Prezident İlham Əliyev iyulun 22-də Daşkəsən, Naftalan, Goranboy rayonlarına və Gəncə şəhərinə səfər edib

Əvvəli Səh. 4

Bir rəqəmi de səsləndirmək istədim. Bu da ixraca bağlıdır. İxrac 15 faiz artıb. Bu da çox yaxşı göstəricidir və qeyri-neft ixracı 27 faizdən çox artıb. Bax, bu, bizim planlarımızın real nəticəsidir. Çünkü tekçə neft-qaz hesabına valyuta qazanmamalıq, qeyri-neft sektorunu hesabına valyuta qazanmamalıq, ölkəyə getirməliyik, 27 faiz artım böyük rəqəmdir.

Xarici ticarətimizin müsbət saldosu 3,4 milyard dollardır, ancaq 6 ayda. Əger belə getsə, ilin sonuna qədər müsbət saldo təqribən 6-7 milyard dollar olacaq. Dünya ölkələrinin ekseriyətində saldo mənfidir, yəni, daha çox idxl edir, nəinki ixrac edir. Ona görə bu valyuta mezzənnəsinə təsir göstərir, ona görə ölkələr borclanmaya gedirlər. İnkışaf etmiş ölkələrdə xarici borc o ölkələrin ümumi daxili mehsulunun 100 faizini, bəzən 120 faizini təşkil edir, 50 faiz müsbət hal kimi sayılır. Amma Azərbaycanda bu, 19 faizdir və daha da düşəcək. Çünkü göstəriş vermişəm ki, ildən-ilə borcumuzu azaltmalıyıq. Mən indi, əlbəttə, Ermənistandan Azərbaycanı müqayisə etmək istəmirəm. Burada, tamamilə yerlər görən fərqli var. Amma Ermənistandan indi xarici borc içinde böyükler və onların xarici borcu ümumi daxili mehsulun təqribən 70 faizine qalixibdir. Onların xarici borcu təqribən bizim borcumuz səviyyəsindədir, təqribən 8-9 milyard dollar. Amma əgər bizim 52 milyard dollar valyuta ehtiyatımız varsa, Ermənistandan valyuta ehtiyatları 1 milyarddır. O da, Mərkəzi Bankın vəsaitidir. Onlar ondan istifadə edə bilməzlər. O, müəyyən dərəcədə daxili məzənnənin sabitləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulub. Yəni, səsət vəsait yoxdur. Fərqli bundadır.

Aparılan islahatlar nəticəsində 6 ayda vergi və gömrük orqanları nəzərdə tutulandan daha çox vəsait toplayıblar. Vergi orqanları 810 milyon manat daha çox, gömrük orqanları 206 milyon manat. Nəyin hesabına? İslahatların hesabına. Nəyin hesabına? Dürüstlüyü, şəffaflığın hesabına, uçotun hesabına, aparılan islahatların hesabına. Biznes qurumlarına vaxt verilmişdir, onlara tövsiyələr edilmişdir ki, bax, bundan sonra belə işləməlisiniz, kölgə iqtisadiyyatı olmamalıdır, hər kəs vergisini verməlidir. Hər hansı bir qanunsuz ödəmələr olmamalıdır. Heç bir dövlət məməru hansısa biznes qurumuna sahiblik etməmelidir. Bu yanaşma biznes qurumları, dairələri tərəfindən çox müsbət qarşılandı. Onlar üçün də vaxt lazımdı. Yeni münasibətlər qaydalarına öyrəssinlər, düz işləsinlər, dürüst olsunlar və artıq biz bunu görürük. Biz bir milyard manatdan çox əlavə gəlir əldə etmişik və bunun hesabına sosial ödəmələr edirik, şəhid ailələrini evlərlə təmin edirik, maaşları, pensiyaları qaldırıq, infrastruktur layihələrini icra edi-

İlham Əliyev: “Biz həm müharibə dövründə, həm postmüharibə dövründə istədiyimizə nail olmuşuq və nail oluruq”

rik. Əger belə getsə, əlbəttə ki, ilin sonuna qədər rəqəmlər daha böyük olacaq.

Bax, qısaca olsa da, budur əsas iqtisadi göstəricilər. Hər bir qərəzsiz mütxəssis bu göstəriciləri görərən özü üçün yəqin edir ki, hər bir ölkə bizim göstəricilərlə fərqli edə bilər.

-Cənab Prezident, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə bərpa və yenidənqurma işləri aparılsın. Bu istiqamətdə hansı yeniliklər barədə danışmaq olar?

- Biz müntəzəm olaraq Azərbaycan ictimaliyətini gedən işlərlə bağlı məlumatlandırırıq. Görülən bütün işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir. Əlbəttə, o bölgelərdən olan insanlar - keçmiş kökünlər bələyihələrin icrasında iştirak edirlər, onların rəyi mütləq nəzərə alınır. Müharibədən cəmi 8 ay keçib, amma görün nə qədər böyük işlər görüllür. Bizi, əlbəttə, ilk növbədə, mina təmizləmə işləri ilə məşşəl olmalıdır və məşşəl olur. Bu, həm çox vaxt, həm də böyük vəsait aparrı. Əfsuslar olsun ki, müharibədən sonra 150-yə yaxın Azərbaycan vətəndaşı minalara düşərək ya həlak olub, ya da öz sağlamlığını itirib.

Mina xəritələrinin Azərbaycana verilməməsi və bunun hansısa şərtlərlə verilməsi Ermənistandan tərəfindən göstərilən növbəti əxlaqsızlıqlıdır, mənəviyyatsızlıqdır, vicdansızlıqdır, normal insanı davranışa zidd olan yanaşmadır. Bu, bir dərəcədən rəhbərliyinin bizi qarşı olan nifrətinin, düşmənliyin təzahürüdür. Çünkü mina xəritələrini verməməsinin heç bir əsası yoxdur. Müharibə qurtarır, biz

qalib gəlmişik. Ermənistən məğlub olub, bu məğlubiyyətlə barışır, barışmali olub, məcbur etdi. İndi mina xəritələrini verməməsi nə məqsəd güdür? Daha çox azərbaycanlılar həlak olsun, daha çox insanlar elil olsunlar. Bu, düşmənlikdən deyil, nədir? Bu, bir daha onların xisliyi, göstərir. Bir daha göstərir ki, Azərbaycan xalqı heç nəyi unutmamalıdır. Azərbaycan xalqı çox xeyirxah xalqıdır, çox xoşiyətli xalqdır. Bəzi hallarda biz bəzi tarixi məqamları tez unudur. Biz erməni vəhşiliyini, Xocalı soyqırımıni, torpaqlarımızın işgal altına düşməsini, töredilən urbisiyi heç vaxt unutmamalıq və unutmayacaq. Ona görə minatəmizləmə məsələləri əsas məsələlərdən biridir. Bunu paralel olaraq görün nə qədər böyük işlər görüllür. Biz bu ilin sonuna qədər azad edilmiş torpaqlarda - həm Qarabağda, həm Şərqi Zəngəzurda bütün elektrik təsərrüfatını quracaq: yeni xələr, ötürüçü xələr, transformatorlar, yarılmışsalar, elektrik stansiyaları. Ermənilər tərəfindən dağıdılmış 12 su elektrik stansiyasını ki, Kəlbəcər və Laçın rayonlarında onlara iki həftə möhəlet vərəndən sonra onları yandırıb dağıtmışdır. Beləliklə, bu, əsas məsələdir. Çünkü bu olmasa, heç bir inkişafdan söhbət gedə bilməz. İlin sonuna qədər planlaşdırılır ki, tam yekunlaşdırıq. Amma, əlbəttə ki, bundan sonra dediyim kimi, yaşılan enerji layihəsi icra ediləcək. Artıq bir xarici şirkət tərəfindən maraq göstərilib. 200 meqavatlıq günəş elektrik stansiyasının xarici şirkətin vəsaiti hesabına tikintisi ilə bağlı razılığa gəldik. Bu, çox gözəl, ənənəvi hadisədir. Eyni zamanda, başqa şirkətlər üçün də bu, bir siqnaldır. Mən biliyim ki, indi dünyadan müxtəlif enerji şirkətləri öz prioriteti üçün bərpələndən enerjini təsbit ediblər. Biz onları da dəvət edirik, gələnlər, investisiya qoysunlar. Bizim şaxələndirdilmiş enerji şəbəkəmiz var,

bizim bütün qonşu ölkələrlə - Türkiyə, Rusiya, İran, Gürcüstanla yüksək gərginlikli enerji xətlərimiz var. Biz istənilən yere enerjini ötəre bilərik. Məsələn, biz İrana indi ixrac edirik, Rusiyaya həm ixrac edirik, həm idxl edirik, amma daha çox ixrac edirik. Eyni zamanda, Gürcüstan, Türkiyəyə ixrac edirik. Daxili tələbat artacaq. Ona görə bu sahə xüsusi önem daşıyır.

Enerji sahəsindən başqa ikinçi vacib sahə yol infrastrukturudur. Burada da 8 ay ərzindən görünən qədər böyük işlər görülüb. Bərdə-Ağdam avtomobil yolu tikilir, Zəfər yoluna, demək olar ki, sentyabr ayında asfalt döşənməsi də başa çatacaq. Zəfər yolu olmayıb heç vaxt. Dərədən, dağlardan, meşələrdən keçən o yol gərek açılıydi, torpaq yol çəkiliydi, ondan sonra asfalt yol. Cəmi 8-9 ayda biz bunu edirik. Paralel olaraq Füzuli-Şuşa magistral yolu, Horadiz-Ağbənd yolu çekiliş, 4-6 zolaqlı yoldur. Zəngilan-Qubadlı-Laçın yolu çekiliş, Bu da çox önemli yoldur. Füzuli-Hadrut, Füzuli-Cəbrayıllı yolları - bütün yollar üzrə qızığın iş gedir. Kəlbəcər rahat çatmaq üçün Göygölən Ömər aşırımı üzrə yol çekiliş. Bu yol heç vaxt ol-

“Azad edilmiş ərazilərdə görülen bütün işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir”

Prezident İlham Əliyev iyulun 22-də Daşkəsən, Naftalan, Goranboy rayonlarına və Gəncə şəhərinə səfər edib

Əvvəli Səh. 5

Üç aeroport tikilir. Artıq mən demisəm, bu aeroportlar nə vaxt istifadəyə verilecək. Bu, tekçə əsas infrastruktur layihələridir. Şəhərsalma ilə bağlı bizim işçilərimiz böyük işlər görür, çox fəal işləyirlər. Ağdamın baş planı təsdiqləndi. Füzulinin, Cəbrayılın baş planlarının ilkin versiyası mənə təqdim edildi. İndi müfəssel plan üzərində iş aparılır. Yaxın aylarda Füzuli və Cəbrayıl şəhərlərinin baş planı ictimaiyyətə təqdim edilecək. Zəngilan şəhərinin baş planının hazırlanması prosesinə artıq başlanılmışdır. Bir neçə xarici şirkət, tanınmış dünya səviyyəli şirkət öz təklifini verdi. İndi seçim aparılır. Eyni zamanda, elbəttə ki, Qubadlı da, Laçın və Kelbəcərdə - o şəhərlər də yenidən qurulacaq. Yəni, bu boyda miqyaslı işi cəmi 8 ay ərzində görmək doğrudan da, mən hesab edirəm ki, böyük qəhrəmanlıqdır. Onu da bildirməliyəm ki, biz bütün bu işləri öz hesabımıza edirik. Bütün xərc-ləri öz hesabımıza edirik, heç bir yerdən bir manat yardım almamışaq. Bəli, xarici şirkətləri biz dəvət etmişik, amma podratçı kimi. Bütün vəsait dövlət bütçəsindən gedir. Dövlət bütçəsi üçün bu, böyük yükdür. Təbiidir, amma biz bunu edirik, edəcəyik. Dediyməm kimi, Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru cənnətə çevirəcəyik.

-Cənab Prezident, Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkətinə sədrliliyi üzv dövlətlərin dəvəti ilə daha bir il uzadıldı. İlk növbədə, icazə verin, bu, tarixi diplomatik qərar münasibətilö Sizi təbrik edək. Cənab Prezident, Azərbaycanın bu Hərəkətə sədrliliyinin daha bir il uzadılması hansı səbəblərlə bağlıdır?

- Mən hesab edirəm ki, bir neçə səbəb var. İlk növbədə, bizim sədrliyimiz dövründə bütün üzv ölkələr gördülər ki, bizim sözümüzələ əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur. Bakı Zirvə görüşündə rəsmən Azərbaycan sədrliyi öz üzərinə götürmüdü. Mən öz çıxışında demişdim ki, biz üzv ölkələrin maraqlarını müdafiə edəcəyik, beynəlxalq hüququ və ədaləti müdafiə edəcəyik və bunu edirik. Bunun ən gözəl nümunəsi ikinci Qarabağ müharibəsidir. Biz təkbəsına, bütün təzyiqlərə ve tehdidlərə baxma-yaraq, beynəlxalq hüququ və ədaləti barpa etdik. Əlbette ki, bu tarixi Qələbə bütün üzv ölkələr tərefindən bize olan hörməti daha da artırdı. Eyni zamanda, biz sədrliyimize çox böyük məsuliyyətə

Üstəmləkçəciliyin elə bil ki, növbəti təhürüdür. Vaksin millətciliyinə qarşı feal mübarizə aparırıq. Mən deyə bim ki, dünyada ön sıralardayıq. Bu səsələ ilə bağlı bizim qədər, yəni, ölkəsmində çıxış edən, sözünü deyəninci ölkə yoxdur. Bəli, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı deyir, BMT deyir, amma bunun təşəbbüskarı, deyə bilerəm ki, biz olmuşuq. Üzv ölkələr də görürler, biz doğrudan da, onları müdafiə etməyə çalışırıq, öz imkanlarımız daxilində kömək göstəririk, beynəlxalq tribünlarda onları müdafiə edirik. Bütün bu millər və əlbəttə ki, bizim tarixi Zəfəri, bize olan hörməti daha da artırdı. Hesab edirəm ki, üzv ölkələr gördülər, biz neyi deyirikse, onu da edirik. Ördülər ki, Azərbaycan əger Qoşulma Hərəkatına bir il de sədrlik etsə, 23-cü ilə qədər bu Hərəkatın nüfuzunu artıracaq, təsir imkanları da artıracaq. Ən zamanda, tarixdə ilk dəfə olaraq, Qoşulmama Hərəkatının Zirve görüşündə Avropa İttifaqının yüksəkvəzifəli şəxslər xaricisi siyaset üzrə xüsusi nümayəndə istirak edirdi, vitse-prezident statusunda. Tarixdə olmayıb və Qoşulmama Hərəkatını digər beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq çərçivəsində bağlanması, bizim gündəliyimizdə duran məsələdir. Yaxınlarda mən Azərbaycanda sərədə olmuş Avropa İttifaqı Şurasının adı cənab Mişellə bu məsələni müzəzzə etdim və hesab edirəm ki, bu əməkdaşlığın perspektivləri var. Bu faktlar, bu amillər bu rolu oynadı və ilk vəbəde, bize müraciət olundu. Bizim hərəkətlərimizdən əlavə, hərəkətin müzəzzəliliyimiz alındı və mən bu razılığı verdim. Ondan sonra bu yaxınlarda keçirilmiş aralıq konfransda bu məsələ günəşliyə getirildi və bütün üzv ölkələrinə indan Azərbaycana minnətdarlıq bildirildi.

-Cənab Prezident, Siz qeyd etdiniz, Avropanın İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mıselin ölkəmizə səfəri oldu. Siz bu səfərin nəticələrini necə qiymətləndirirsiniz və bu səfər Azərbaycanla Avropanın İttifaqı arasında əməkdaşlığın hansı sahələrdə genişlənməsi üçün perspektivlər açır?

- Mən səfəri yüksək qiymətləndirirəm. Bu, Avropa İttifaqı- Azərbaycan siyasi əlaqələrinin inkişafına xidmət göstərən bir səfərdir. Onu da bildirməliyəm, bəzim siyasi əlaqələrimiz çox uğurlu inkişaf edir. Mən Avropa İttifaqına çox güvəli səfərlər etmişəm. Avropa İttifaqının rehbərleri də Azərbaycana coxsaslı səfərlər etmişlər. İki il bundan əvvəl Avropa İttifaqı Şurasının sədri cənab Donald Tusk Azərbaycanda səfərda idi. İki il sonra cənab Şarl Mişel yeni sədr rəhbərliyi ilə regional sefər çərçivəsində Azərbaycana səfər edir. Bu, nəyi göstərir? Onu sterir ki, biz əməkdaşlıq üçün çox gələcək zəmin yaratdır. İlər keçdiyikdən əməkdaşlığın həcmi də, ehəatə olunan həllər də artır. Əgər ilkin mərhələdən haç çox enerji məsələləri gündəlikdən se, bu gün biz bunları həll etmişik.

Cənub Qaz Dəhlizini hell etmişik, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə inşa etmişik. Avropanı ittifaqı da burada öz müsbət rolunu oynamışdır. Çünkü Cənub Qaz Dəhlizinin Məşvərət Şurasının sədrini Azərbaycan və Avropanı ittifaqıdır. Onu da bildirməliyəm ki, Məşvərət Şurasının keçirilməsi təşəbbüsünü də mən ireli sürmüştüm. Avropanı ittifaqına təklif etmişdim, onlar da müsbət qarşılıqlardır. Hər il Məşvərət Şurası böyük səmərə ilə keçirilir. Əger fəal əməkdaşlıq enerjii məsələlərindən başlamışdısa, indi da ha geniş sahəni əhatə edir. Ona görə siyasi nöqtəyi-nəzərdən bu səferin çox böyük ehamiyəti var. Mən cənab Mışelə də görüş zamanı bildirdim ki, bizim 9 üzv ölkə ilə strateji tərəfdəşliq haqqında sənədlər - ya sazişlər, ya bəyannamələr qəbul edilib və imzalanıb. Bu, Avropanı ittifaqının üçdəbir hissəsidir. Bu, nə deməkdir? Demək, Avropanı ittifaqının üçdəbir hissəsi Azərbaycanı strateji tərəfdəş hesab edir. Yene də Azərbaycana heç kimlə müşayiət etmək istərim. Amma başqa bir ölkə desin, gərsün, belə bir əməkdaşlıq formatı var, iki-tərəfli formatda yoxsa yox? O ki qaldı, Avropanı ittifaqı-Azərbaycan əlaqələrinə, bütövlükde, biz indi bildiyiniz kimi, yenisi saziş üzərində çalışırıq. Sazişin 90 faizi razılıqla təsdiq olunur, qalan məsələlər də, hesab edirəm ki, realizm prinsipləri üstünlük təşkil etse və bəzi məsələlərlə bağlı bizim narahatlığımız nəzərə alınsa, bu saziş yaxın günlərdə, belkə də yaxın ay larda imzalana bilər. Ticarət sahəsində bizim əsas tərəfdəşimiz Avropanı ittifaqıdır - ticarətimizin təxminən 40 faizi. İxracla bağlı da əsas tərəfdəşimiz Avropanı ittifaqıdır. Biz Avropanı ittifaqına ilde 6,8 milyard dollarlıq ixrac edirik. İkdəl isə təxminən 2,5 milyard dollardır. Onlarla da bizim müsbət saldomuz var.

Son vaxtlar Avropa İttifaqı nəqliyyat sektoruna çox böyük önem göstərir. Məsal üçün, deyə bilərəm ki, cənab Donald Tuskn iki il əvvəl Azərbaycana çox qısa müddəti səfəri olmuşdu. Buna baxmayaraq, Əlet Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanına da baş çəkdi. Ora getdi, vəziyyətə tanış oldu, ona təqdimat edildi. Bu, nəyi göstərir? Maraqlı göstərir. Cənab Şarl Mişel Azərbaycanda olarkən - onu da bildirməliyəm ki, ilk dəfə olaraq, Avropa İttifaqının rəhbəri Azərbaycanın bölgələrinə də səfər edib - Şamaxı şəherinə, Şamaxı Cümə məscidinə səfər edib. Mən bunu çox yüksək qiymətləndirirəm. Bu, çox gözəl bir mesajdır, gözəl jestdir, xüsusilə Qurban bayramı ərefəsində. Bunu biz yüksək qiymətləndirməliyik. Azərbaycan xalqı da bunu bilməlidir. Şamaxıda ona Əlet Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının fəaliyyəti, Əlet Azad İqtisadi Zonasının galacek fəaliyyəti ve turizm imkanları ilə bağlı təqdimat edildi. Yeni nəqliyyat sektorun Avrovadə çox böyük maraq doğurur. Buraxınlarda Azərbaycana səfər etmiş Avropa Komissiyasının Genişlənmə üzrə Komissarı cənab Varhelyi də Əlet Də-

niz Ticaret Limanına baş çəkdi. Avropa İttifaqı Azərbaycanı artıq nəinki önləm nəqliyyat, logistika mərkəzi kimi tanıyır ve bizim potensialımızda arxalana bilir. Ancaq, gəlin, yada salaq, biz Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolu çəkilişinin teşəbbüsünü iрeli sürəndə Avropa bizi dəstekləmedi. Amerika nəinki destekləmedi, bunun əleyhinə çıxdı. Bunlar hamisə menim yadimdadır. Biz o vaxt nə qədər səylər göstərdik ki, Amerika Birleşmiş Ştatları bu layihəni pozmasın. Çünkü o vaxt Amerikanın Gürcüstana çox böyük təsir imkanları var idi. Mən biliyəm, Gürcüstana açıq-aydın deyildirdi ki, Gürcüstən bu layihəyə qoşulmasın. Tarixi xətti xatırlayıram. Nəyə görə? Ermənistana görə. Erməni lobisi, hansı ki, bugün də böyük ölkələrin paytaxtlarında aynadır, o vaxt bütün gücləri səfərbər etmişdi ki, bu, baş tutmasın, cünti Ermənistən kənardə qalır. Amma Ermənistəninin kənardə qalmasının səbəbi səbəbkərə ele Ermənistandır. Mən de yirdim ki, işgala son qoy və kommunikasiyalar açılacaq, neçə ki, indi bunu deyirəm və edirik də. Ona görə o vaxt biz hətta kreditlər üçün müraciət etmişdik. Amma heç kim yaxın durmadı. Biz özümüz - Azərbaycan, Türkiye, Gürcüstən bunu etdik. Özü de siz bilirsınız ki, nə qədər maliyyə yükünü Azərbaycan öz üzərinə götürmüştür. Amma indi həmin Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolu, digər infrastruktur - liman, Azad İqtisadi Zona, perspektivdə Zəngəzur dəhlizli böyük maraq doğurur. Nə üçün? Çünkü onlar üçün sarfəlidir. Mən indi bu xatirələri dileyərək heç kimi ittiham etmək istəmərim. Olan olub, keçən keçib. Əsas odur ki, biz istəyimizə nail ola bilmişik. Amma bu tarixçə onu göstərir ki, bizim bu təşəbbüslerimiz vaxtında, düzgün atılmış təşəbbüslardır. Əger kimse birinci, ilkin mərhələdə bunu anlamırsa iller keçdiğcə, bunu anlamağa başlayır.

Bu gün nəqliyyat sahəsində Avropa İttifaqı-Azərbaycan əlaqələrinin xüsusi gündəliyi vardır.

- Cənab Prezident, Şarl Mişel Bakida olarkən bir dəfə də olsun “Dağlıq Qarabağ” və “status” sözlərini işlətmədi. Belə görünürdü ki, o, bunu, necə deyərlər, Sizdən hansısa bir sərt sözləri eşitməmək üçün etdi. Bu, nə-yə dələlət edir? Eyni zamanda, Şarl Mişel İravanda olarkən Ermənistanda sarhəda dair “mübahisali orazi-lər” sözlərini işləmişdi. Bu da Ermənistanda böyük məyusluğa gətirib çıxarmışdı.

- Bəli, Ermənistanın məyusluğu davam edəcək. Çünkü görünür ki, onlar hələ de müharibədən tam neticə çıxarmayıblar. Çünkü onların bəzi yersiz bəyanatları, addımları onu göstərir ki, onlar hələ neticə çıxarmalıdır. İkinci Qara bağ müharibəsini unutmamalıdır. Şarl Mişel İrvanda olarken sərhəd ərazilərini mübahiseli ərazilər adlandırdı. Sözün düzü, mən de bu ifadə ilə razı deyiləm. Çünkü biz hesab edirik ki, bu bizim ərazilərdir. Mən hesab edirəm ki, bu, Zəngəzur ərazisidir. Zəngəzur isə bizim dədə-baba torpağımızdır və biz öz ərazimizdəvİK.

Təbii ki, bu məsələ səfər zamanı müzakirə olundu və mən izah etməyə çalışdım ki, biz öz sərhədimizə çıxmışq. Nə üçün may ayında çıxmışq? Çünkü qar əridi. Qar idi, iki-üç metrlik qar idi. Ora çıxmaq mümkün deyildi. Qar əriyəndən sonra biz çıxdıq, lazımları bildiyimiz nöqtələri götürdük və orada yerləşdik, orada möhkəmlənirik və möhkəmlənəcəyik. Ona görə Ermənis tanın, elbəttə, məyus olması ondan irəl gəlir ki, onlar yenə də xülyalarla yaşıyır.

Ardı Səh. 7

“Azad edilmiş ərazilərdə görülən bütün işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir”

Prezident İlham Əliyev iyulun 22-də Daşkəsən, Naftalan, Goranboy rayonlarına və Gəncə şəhərinə səfər edib

Əvvəli Səh. 6

Bir də bilirsınız, gəlin belə danışaq, bu, sünü şəkildə Azərbaycanın içinde daim bir münaqişə ocağı yaratmaq üçün sovet hökuməti tərəfindən ortaliga atılmış texribat idi. Bizim tarixi torpağıımızda Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinə yaratmaq, bir kəndi - Xankəndini, hansı ki, kənd idil, onu oranın mərkəzi etmek və cəllad Şəumyanın adını vermek Azərbaycan xalqına qarşı çox mənfi bir addım idi. Bizim üçün təhqir idi. Tarix hər şeyi yerinə qoyub. Ancaq statusa gəldikdə, bu gün orada 25 min adam yaşayır. Orada gedən proseslərlə bağlı bizim məlumatımız kifayət qədər böyükdür, coxşaxəlidir. Biz əvvəller də, mühərbiyədən əvvəl də bilirdik orada nələr baş verir. Əlbəttə, indi də bilirik, çünkü onlar bizim ayağımızın altındadır. Orada yaşayanların real sayı 25 mindir. Başqa rəqəmlər də səsləndirilib ki, mühərbiyədən sonra oraya 50 minden çox adam qayıdır, ola bilər, ancaq qaydan o demək dəyiş ki, orada qalır. Qayıdır, sonra çıxıb gedib, geri dönüb. İkinciisi, bizim müxtəlif texniki vasitələrimiz, peykimiz var. Biz oradakı maşınların sayını bilirik. Biz insanların hərəketini görürük. Neca deyərlər, digər obyektiv vasitələr var ki, onları əsas götürüb, də-qiq bilirk orada ne qədər adam yaşayır - 25 min maksimum. Biz gündəlik monitoring aparırıq, neçə maşın girib Ləçin dehлизinə, neçə maşın çıxıb. Eyni zamanda, biz xaricdən gelən maşınları da görürük və demisik ki, buna son qoymulmadır, bu, yaxşı dəyiş, bu, bizim ərazimizdir. Bizim icazəmiz olmadan xarici maşın neçə gira bilər ora. Bir də eger kimse hesab edir ki, biz bunu görmürük, səhv edir. Bəzi hallarda o maşınlara erməni nömrələri yapışdırılır. Ancaq biz oradayıq, biz dehлизdəyik. Biz her şeyi görürük, Xankəndini də, dəhлизi də. Ona görə buna da son qoymalıdır. Oradan gündəlik çıxan maşınların sayı girən maşınlardan xeyli çoxdur. 25 min insan üçün status yaratmaq hansı məntiqə siyir? Mən sual verirəm. Bu gün Fransada və Amerikada bu məsələ ilə bağlı reallığı əks etdirməyən bəyanatlar səslənəndə haqlı olaraq Azərbaycan xalqı bundan narazı olur ki, münaqişə öz hellini tapşırıd. Mən demişəm, deyin neçə həll olunmalıdır? Mən deyirəm, mən Azərbaycan Prezidenti deyirəm, mən bu məsələni həll etmişəm, vəssalam! Dağlıq Qarabağ yoxdur, status yoxdur! Şərqi Zəngəzur var, hansı ki, mənim Sərəncamımla Qarabağ iqtisadi zonası ile bərabər 7 iyul 2021-ci ilde imzalanıb. 7 iyul 1923-cü ilde - bir əsr bundan əvvəl Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti yarandı, 7 iyul 2021-ci ilde Şərqi Zəngəzur və Qarabağ iqtisadi zonası yaradıldı. Ona görə yoxdur bu və eger kimsə, yene deyirəm, status vermək isteyir, Amerikada bir milyona yaxın erməni yaşayır, Fransada 500 minden çox erməni yaşayır, Marsel şəhərində 100 minden çox erməni yaşayır ve onun həndəvərində. Niye orada status verilmir? Bəs niye Azərbaycanda bu status verilməlidir? Bunun hansı hüquqi, siyasi, tarixi əsasları var? Yoxdur! Ermənilər orada daha əvvəl yaşamağa başlayıblar, nəinki bizim ərazimizdə. Bism ərazimizdən onlar 1828-ci ildən - 12-ci, 28-ci ildən sonra köçürülməye başlamışlar. Onların orada yaşamaları üçün tarixi əsasları yoxdur. Biz indi, sadəcə olaraq, humanizm göstəririk, deyirik ki, etiraz eləmirik, deyirik ki, onlar bizim vətəndaşlarımızdır. Əger o xunta başçıları o xalqa imkan verirse, əminəm ki, onlar böyük məmənliklə Azərbaycan vətəndaşları kimi də yaşayacaqlar, çalışacaqlar, gələcəklər, gedəcəklər, o cümlədən iş dalınca

- Cənab Prezident, iyulun 20-də Siz Rusiyada işgüzar səfərə oldunuz və Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə görüşdünüz. Səfərin nəticələri barədə nə deyə bilərsiniz?

- Səfərin nəticələrini mən müsbət qiymətləndirirəm. Rusiya Prezidentinin dəvəti ilə mən növbəti dəfə Rusiyaya səfər etmişəm və sefer zamanı çox geniş fikir mübadiləsi aparıldı - ilk növbədə, ikitərəflı məsələlərlə bağlı və əlbətdə, postmünaqişə yayıcıyyəti ilə bağlı. Ikitərəflı münasibətlərə gəldikdə, bildiyiniz kimi, Rusiya ve Azərbaycan strateji tərəfdəşlərdər və bu, sadəcə olaraq, söz deyil. Real heyatda da biz strateji tərəfdəşiq, cənubda uzunmüddəli strateji əməkdaşlıq perspektivləri ilə bağlı fikir ayrılığı yoxdur. Bizim aramızda çox möhkəm dostluq əlaqələri var və şəxşən mənim cənab Putinlə çox yaxın əlaqələrim var, biz bir-birinə inanın sıyasetçilərik. Bu, çox önemlidir və bu sefer zamanı ikitərəflı məsələlərin gündəliyi müzakire olundu. Hazırda yeddi yol xəritəsi üzərində işleyirik. Hər bir yol xəritəsi konkret sahəyə aiddir. Hər bədən sahə üzrə də yaxşı nəticələr var. Bu dəhədən dərhal təcərrih, iqtisadi, nəqliyyat, humanitar məsələləri müzakirə etdi. Nəqliyyat məsələlərinə gəldikdə, əlbəttə ki, həm əvvəlki dövrde razılışdırılmış məsələləri, "Şimal-Cənub" nəqliyyat dehлизini, perspektivlərini, eyni zamanda, mühərbiyədən sonra yaranmış vəziyyəti, o cümlədən Zəngəzur dehлизini və postmünaqişə dövrünün müzakirə etdi. Bizim yanaşmamızda fikir ayrılığı yoxdur. Biz - Rusiya və Azərbaycan hesab edirik ki, mühərbiə başa çatıb, münaqişə başa çatıb. Ermənistanda heç bir revanşist meyillərə yol verilməmişdir və bundan sonra bölgədə sülh olmalıdır. Mühərbi riskləri minimuma endirilmişdir və aradan qaldırılmışdır. Burada bizim aramızda heç bir fikir vermişsinizsə, mən cənab Şarl Misellə metbuat konfransında dedim ki, bütün yollar paralel şəkildə açılmalıdır və selektiv yanaşma olmamalıdır, yeni ayrı-seçkilik olmamalıdır. Amma biz görürük ki, Ermənistanda burada da növbəti dəfə hansısa oyun oynamaq isteyir. Dəmir yolu Zəngəzur dehлизindən keçməsine razılıq verib, halbuki mühərbiyədən sonra gələcək addımlarla bağlı çox dəqiq təsəvvürüm var və biliyəm. Hesab edirəm ki, bu, bizim böyük naiyyətimizdir.

yaxşıdır.

Bir məsələyə də vətəndaşların diqqətini cəlb etmək istəyirəm. Baxın, indi Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Azərbaycana səfər edib, münasibətlər inkişafdır. Rusiyaya mənim səfərim olub və müzakire zamanı - bizim görüşümüz bir neçə saat davam etmişdir - bir dənə də olsun mübahisəli məsələ olmayıb. Bir dənə də olsun narahatlıq doğuran məsələ olmayıb. Türkiyə ilə biz iyun ayında mütəfiqlik haqqında Beyannamə imzaladıq, əlaqələrimizi daha da yüksək səviyyəyə qaldırdıq. Digər qonşu ölkələr - İran və Gürcüstanla dostluq əlaqələrimiz güclənir. Qosulmama Hərəkatı bize növbəti mandat verib, növbəti dəstək göstərib. Azərbaycan da daxil olmaqla, bu Teşkilatda 120 ölkə birləşir. İsləm Əməkdaşlıq Teşkilatı daim bizi dəstəkləyir - həm işgal dövründə və həm də mühərbiyədən sonra. İsləm Əməkdaşlıq Teşkilatının Baş katibi xüsusi bu dəstəyi ifadə etmək üçün Azərbaycana gelmişdir. Görün, bütün aparıcı dünya gücləri ilə bizim əlaqələrimiz nə dərəcədə səmimi dir, səmərelidir və bizim məqsədlərimizə cavab verir. Səbəb nədir? Səbəb bizim düzgün siyasetimizdir, səbəb bədən dərəhdər və səbəb bizim daxili dövrümüzdür. Sənki bizim bütün tərəfmüqabilələrimiz çox yaxşı bilirler ki, Azərbaycanın çox güclü daxili potensialı var. Biz onu mühərbiyə dövründə, vəzifələri ilə də yaxşıdır. Mən işləməyənən dərəcədə, deyin bilmərəm hələ ki böyük dərəcədə, amma müəyyən dərəcədə biz formalasdırıraq və bu, həqiqətdir. Ermənistanda bizim gündəliyimizin 0,1 faizini də formalasdırıb, amma biz Ermənistandan müəyyən siyasi gündəliyini formalasdırıraq və getdikdə bizim imkanlarımız daşıda da genişlənəcək. Biz siyasi leksikona "Zəngəzur dehлизi" sözünü daxil etmişik. Nəinki regionun, dönyanın aparıcı kütüvə informasiya vasitələri Zəngəzur dehлизi haqqında danışırlar, yazırlar. Nə üçün? Biz bunu daxil etmişik, müntəzəm seylərlə, artıq bu reallıqdır. Biz Ermənistana gündəlik göndərmişik - sülh müqaviləsi. Qoy desin ki, istəmir, qoy desin ki, imtina edir. Mən bunu dəfələr deməsim, deyirəm: Biz hazırıq, danışılara başlayaq. Mühərbi qurtarır? Qurtarır. Sülh isteyirsen, Ermənistan? İsteyirsen ele bil ki. Onda nə üçün sülh müqaviləsi imzalanmasın? Təni bizim erazi bütövlüyüümüzü, sülh müqaviləsi imzalansın, sərhədlərin delimitasiyası hell olunsun. Bu məsələ ilə bağlı, baxın, bizim gündəliyimiz Avropa İttifaqının gündəliyi ilə vəhdət təşkil edir. Onları da deyirəm ki, delimitasiya üzrə iş aparılmalıdır, biz də deyirik. Ermənistan ne deyir? Deyir ki, yox, qoy, Azərbaycan bizim torpaqlarımızdan çıxarı. Bütün sahələrde olduğu kimi, bu sahədə də konseptual yanaşma ortadadır. Qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli hədəflər müəyyən olunub. Əlbəttə ki, bütün bu hədəflər bəyan edilməyib, cənub bu, hələ tezdir. Ancaq biz bilirik, bəzən isteyir, indi nə isteyirik, nəyə nail ola bilərik və buna bəzən isteyir, nəyə nail ola bilərik. Bütün addımlarımızı buna uyğun şəkildə atıraq və deyə bilərem ki, bu 8 ay bizim sənədindən əsasında keçir. Çünkü postmüharibə dövrü mühərbiyə dövrü qədər çətin olmasa da, çox qeyri-müəyyən bir dövr idi, cənub kim bilə bilərdi ki, proseslər neçə inkişaf edəcək. Çünkü mühərbiyə dövründə bəzən ölkələr bəzən qarşı açıq-aydın hərəkətə keçmişdir, bəzən əsaslı inkişaf edirdilər, bəzən hədəfəyirdilər, sanksiyalarla hədəfəyirdilər, bu məsələni BMT Təhlükəsizlik Şurasına çıxarı. İşçi qrupuna Ermənistanda bəzən istərəfli tətbiq olur. Bütün bunlar anti-Azərbaycan sənədarısının tərkib hissəsidir və biz bunu da unutmamışq.

-Cənab Prezident, Vətən mühərbiyəsinin başa çatmasından artıq 8 ay ötüb. Postmünaqişə dövrünü necə qiymətləndirirsınız?

-Müsbət. Çünkü biz həm mühərbiyə dövründə, həm postmüharibə dövründə istədiyimizə nail olmuşuq və nail olurq. Bir məsələni de qeyd etməliyim ki, mənim həm mühərbiyədən əvvəl, həm mühərbiyə zamanı, həm mühərbiyədən sonra gələcək addımlarla bağlı çox dəqiq təsəvvürüm var və biliyəm. Hesab edirəm ki, bu, bizim böyük naiyyətimizdir.

tan-Azərbaycan serhəndinde biz öz gündəliyimizi qəbul etdirdik və heç bir addim təsadüfi olmayıb. Hər bir addim düşünləmiş program üzərində olub. Postmüharibə dövrü haqqında, bizim atacağımız addımlar haqqında mən mühərbiyə zamanı fikirlesirdim. Mən tam əmin idim ki, biz qəlebə çələcətiq. Tam əmin idim və deyirdim ki, heç kim bizi dayandırıbilməz, heç bir qüvvə bizi dayandırıbilməz. Öldü var, döndü yoxdur. Ancaq postmüharibə dövrü də çox böyük çağırışlarla doludur və biz bunu məhərətə keçirik. Deye bilerəm ki, postmüharibə dövrünün gündəliyini böyük dərəcədə biz tərtib edirik. Əlbəttə, qonşu ölkələrlə daim temasda olmaq şətti ilə və onların narahatlığını nəzəre almaq şətti ilə. Amma bizim de gündəliyimiz əsasında bütün bu işlər gedir. Mən artıq berpa işlərinin miqyasını qeyd etdim və buna bir də qayitmaq istəmirəm. Eyni zamanda, biz şəhid ailələri üçün indi böyük sosial proqramlar icra edirik. Bu ilin sonuna qədər 3 min şəhid ailəsi və mühərbi qazisi mənzillərlə təmin ediləcək, təsəvvür edin, 3 min. Artıq 1300-ü təmin olunub və bu sahə de dikkət mərkəzindədir.

Diplomatik müşəvvide, Avropa İttifaqı, Amerika Birləşmiş Ştatları, qonşu ölkələr - Türkiyə, İran, Gürcüstan, müsəlman aləmi, Qosulmama Hərəkatı - bütün bu temalarla müsbət mərcədə inkişaf edir. Bu gün Ermənistandan siyasi gündəliyini müəyyən dərəcədə, deyin bilmərəm hələ ki böyük dərəcədə, amma müəyyən dərəcədə biz formalasdırıraq və bu, həqiqətdir. Ermənistanda bizim gündəliyimizin 0,1 faizini də formalasdırıb, amma biz Ermənistandan müəyyən siyasi gündəliyini formalasdırıraq və getdikdə bizim imkanlarımız daşıda da genişlənəcək. Biz siyasi leksikona "Zəngəzur dehлизi" sözünü daxil etmişik. Nəinki regionun, dönyanın aparıcı kütüvə informasiya vasitələri Zəngəzur dehлизi haqqında danışırlar, yazırlar. Nə üçün? Biz bunu daxil etmişik, müntəzəm seylərlə, artıq bu reallıqdır. Biz Ermənistana gündəlik göndərmişik - sülh müqaviləsi. Qoy desin ki, istəmir, qoy desin ki, imtina edir. Mən bunu dəfələr deməsim, deyirəm: Biz hazırıq, danışılara başlayaq. Mühərbi qurtarır? Qurtarır. Sülh isteyirsen, Ermənistan? İsteyirsen ele bil ki. Onda nə üçün sülh müqaviləsi imzalanmasın? Təni bizim erazi bütövlüyüümüzü, sülh müqaviləsi imzalansın, sərhədlərin delimitasiyası hell olunsun. Bu məsələ ilə bağlı, baxın, bizim gündəliyimiz Avropa İttifaqının gündəliyi ilə vəhdət təşkil edir. Onları da deyirəm ki, delimitasiya üzrə iş aparılmalıdır, biz də deyirik. Ermənistan ne deyir? Deyir ki, yox, qoy, Azərbaycan bizim torpaqlarımızdan çıxarı. Bütün sahələrde olduğu kimi, bu sahədə də konseptual yanaşma ortadadır. Qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli hədəflər müəyyən olunub. Əlbəttə ki, bütün bu hədəflər bəyan edilməyib, cənub bu, hələ tezdir. Ancaq biz bilirik, bəzən isteyir, indi nə isteyirik, nəyə nail ola bilərik və buna bəzən isteyir, nəyə nail ola bilərik. Bütün addımlarımızı buna uyğun şəkildə atıraq və deyə bilərem ki, bu 8 ay bizim sənədindən əsasında keçir. Çünkü postmüharibə dövrü mühərbiyə dövrü qədər çətin olmasa da, çox qeyri-müəyyən bir dövr idi, cənub kim bilə bilərdi ki, proseslər neçə inkişaf edəcək. Çünkü mühərbiyə dövründə bəzən ölkələr bəzən qarşı açıq-aydın hərəkətə keçmişdir, bəzən əsaslı inkişaf edirdilər, bəzən hədəfəyirdilər, sanksiyalarla hədəfəyirdilər, bu məsələni BMT Təhlükəsizlik Şurasına çıxarı. İşçi qrupuna Ermənistanda bəzən istərəfli tətbiq olur. Bütün bunlar anti-Azərbaycan sənədarısının tərkib hissəsidir və biz bunu da unutmamışq.

Postmüharibə dövründə biz cəld tərəpendik, fealiq göstərdik, öz gündəliyimizi qəbul etdirdik və indi bu gündəlik əsasında işlər gedir. Həm Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin nəzarəti altındadə olan ərazilərdə, həm onun ətrafında, həm siyasi müşəvidə, həm Ermənistan

-Sağ olun.

Iyulun 22-də Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov 22 iyul - Milli Mətbuat Günü münasibətilə kütükləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri ilə görüş keçirilib. SİA xəbər verir ki, görüşdə əvvəlcə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbirdə çıxış edən YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov jurnalistləri peşə bayramı münasibətilə təbrük edib, fəaliyyətlərdənə ugurlar arzuayıb. Azərbaycan milli mətbuatı-

YAP Mərkəzi Aparatında KİV nümayəndələri ilə görüş keçirilib

“Əkinçi” qəzeti ilə əsası qoyulmuş Azərbaycan milli mətbuatı cəmiyyətin güzgüsü olub, insanları düşündürən problemləri, dövrün mütərəqqi ideyalarını eks etdirib, xalqımızın maariflənməsində, milli və bəşəri dəyərlərin təbliğində mühüm rol oynayib. Öten 146 ilde Azərbaycan mətbuatı böyük, keşməkeşli yol keçərək bugünkü inkişaf səviyyəsinə çatıb.

YAP Sədrinin müavini qeyd edib ki, keçmiş sovetlər ittifaqı dövründə də Azərbaycan mətbuatı öz milliliyini qoruyub saxlamağa nail olub: “Azərbaycan müstəqilli-

yini bərpa etdiğdən sonra isə milli mətbuatımızın inkişafında yeni mərhəle başlayıb. Bu dövrə ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən milli mətbuatımıza dövlət qayğısının əsası qoyulub, senzura ləğv edilib, mətbuat haqqında qanunvericilik bazası yaradılıb, KİV-lərin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli addımlar atılıb.”

Tahir Budaqov diqqətə çatdırıb ki, ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoymuş bu siyasetin Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində milli mətbuatımız yeni-yeni nailiyyətlər qazanmaqdır. Bildirilib ki, dövlətimizin başçı-

sının siyaseti nəticəsində kütləvi informasiya vasitələrinin fealiyyətində əhəmiyyətli ugurlar elde olunub, elecə də jurnalistlərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində önemli addımlar atılıb. Cənab Prezidentin müvafiq Sərençamı ilə Azərbaycan Respublikası Medianın İnkışafı Agentliyinin ya-

radılması mətbuatımızın daha da inkişafına xidmət edəcək.

YAP Mərkəzi Aparatının rəhbəri Azərbaycan jurnalistlərinin 44 günlük Vətən mühəribəsində də rolu xüsusi vurğulayıb. Qeyd edib ki, mühərbi zamanı jurnalistlər döyüş bölgələrindən operativ informasiyalar verib, ordumuzun uğurları haqqında xalqa müfəssel məlumatlar çatdırıblar. Elecə də, Ermənistən hərbi cinayətlərinin yerli və dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında KİV nümayəndələrinin böyük əməyi var. Tahir Budaqov həmçinin mühərbi zamanı əlinə silah alıb döyüşlərdə iştirak edən xeyli sayda jurnalistlərimiz olduğunu da diqqətə çatdırıb. Azərbaycan xalqı peşə borcunu yerine yetirək Kəlbəcərdə minaya düşərek həlak olan şəhid jurnalistlər Mehərrəm İbrahimovla Sirac Abışovun əziz xatirəsinə daim yad edəcək. Cənab Prezidentin şəhid jurnalistlərin ailələrini mənzillə təmin etmə-

si isə bir daha dövlətimizin şəhid ailələrinə qayğısının nümunəsidir.

Postmüharibə dövründə də informasiya müharibəsinin davam etdiyini deyən Tahir Budaqov Azərbaycan mediasının bu dövrdə də öz missiyasını ugurla yerinə yerdirdiyini qeyd edib.

Həmçinin bildirilib ki, 22 iyul - Milli Mətbuat Günü münasibətilə KİV nümayəndələri ilə keçirilən görüş ənənə halını alıb və Yeni Azərbaycan Partiyası mətbuatla eməkdaşlığı daim böyük önem verir. Yeni Azərbaycan Partiyası bundan sonra da əməkdaşlığın güclənməsinə maraqlıdır.

Sonra görüşdə iştirak edən jurnalistlərə mükafatlar təqdim edilib.

Daha sonra “İki sahil” qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, “Yeni Müsavat” qəzetinin əməkdaşı Elşad Paşasoy, “Cəbhə TV”nın baş redaktoru Refail Becanov, “Vətəninfo.az” saytının baş redaktoru Nahid Canbaxılı və “Səs” qəzeti əməkdaşı Rövşən Rəsulov çıxış edərək Azərbaycan dövlətinin milli mətbuatımıza qayğıından bəhs edib, göstərilən diqqətə görə Yeni Azərbaycan Partiyasının rehbərliyinə təşəkkür ediblər.

Sonda xatirə şəkli çəkdirilib.

Aysel Məmmədova

Nəsimi rayon İcra Hakimiyyətində Milli Mətbuatın 146 illiyi ile əlaqədar qəzet və elektron informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə tədbir-görüş keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumatə görə, görüşə giriş sözü ilə açan Nəsimi rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Asif Əsgərov qonaqları salamlayaraq bildirmişdir ki, 146 illiyini qeyd etdiyimiz Azərbaycan Milli Mətbuatı böyük və şərəflə inkişaf yolu keçmiş, bütün dövrlərdə qabaqcıl ideyaların carxısı olmuşdur. Mətbuatımız mütərəqqi ənənələri formalasdıraraq cəmiyyət qarşısında üzərinə götürdüyü missiyani layiqincə yerinə yetirmişdir.

Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən kütləvi informasiya vasitələri ilə six və mehsuldar əlaqələrə hər zaman mühüm əhəmiyyət verildiyini qeyd edən Asif Əsgərov vurğulamışdır ki, Azərbaycan milli mətbuatı bütün dövrlərdə həqiqət carxısı olmuş, cəmiyyəti düşündürən problemləri, dövrün mütərəqqi ideyalarını eks etdirmiş, xalqımızın maariflənməsində, milli və bəşəri dəyərlərin təbliğində mühüm rol oynamışdır. XX əsrin əvvələrində mətbuat orqanları Azərbaycanda milli-azadlıq hərəkatının əsas istiqamətverici qüvvəsini təşkil etmiş, milli oyanış, milli özünüdərk proseslərinin aparıcı vasitələrindən biri olmuşlar. Sovet hakimiyyəti dövründə komunist ideologiyasının güclü təsiri altında fealiyyət göstərə də Azərbaycan mətbuatı milli varlığını qoruyub saxlaya bilmış, respublikanın ictimai-siyasi həyatında fəal rol

Nəsimi rayonunda mətbuat işçiləri ilə görüş keçirilib

oynamış, qəzet və jurnalın şəbəkəsi genişlənmiş, jurnalistikən çeşidli növləri meydana çıxmışdır.

Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpa etdiğdən sonra Azərbaycanın ilk milli qəzeti olan “Əkinçi” qəzeti birinci nömrəsinin çapdan çıxdığı gün - 22 iyul Azərbaycan Milli Mətbuat günü elan edilmişdir. Müstəqilliyin əldə edilməsindən sonra

informasiya texnologiyalarının inkişafı Azərbaycan mətbuatını qlobal informasiya şəbəkəsinin bir hissəsinə çevirmişdir. Artıq Azərbaycan mətbuatı həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət baxımından region ölkələrini qabaqlayır. Azərbaycan xalqının Ümummüllü Lideri, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1998-ci il 16 avqust tarixli “Azərbaycan Respublikasında söz, düşünə və infor-

masiya azadlığının təmin edilməsi tədbirləri haqqında” fərmanı ilə ölkədə kütləvi informasiya vasitələri üzərində senzurənin ləğv edilməsi kütləvi infomasiya vasitələrinin sürətli inkişafına ciddi tekan vermişdir.

Hazırda ölkəmizdə cəmiyyətimizin etibarlı media şəbəkəsini yaradan yüzlərə mətbuat orqanı, agentliklər, saytlar, tele-radio şirkətləri fealiyyət göstərir. Mətbuatın inkişaf etdirilməsi məsələləri daim dövletin diqqət mərkəzindədir. Mətbuatın maneqəsiz fealiyyət göstərməsi, onun dünya təcrübəsi ilə zənginləşdirilməsi, xüsusilə kütləvi informasiya vasitələrinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması, o cümlədən peşəkar səviyyələrinin yüksəldilməsi və jurnalistlərin hüquqlarının müdafiəsi üçün dövlətimiz tərəfindən lazımlı bütün addımlar atılmışdır. Dövlətimiz jurnalist əməyini həmişə yüksək qiymətləndirir, kütləvi informasiya vasitələrinin mövcud problemlərinin həlli üçün mümkün olan hər şeyi edir.

“Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, millet vəkili Hikmət Babaoğlu, “Xalq Qəzeti”nin baş redaktoru Həsən Həsənov, “Səs” qəzetinin baş redaktoru Bəhrəz Quliyev çıxış edərək milli mətbuatımızın zəngin və şərəflü yoluna nəzər salmış, Azərbaycan müstəqilliğin əldə etdiğdən sonra mətbuat sahəsində əldə olunan uğurlardan danışmış, mətbuat işçilərinə göstərilən diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə mətbuat işçiləri adından minnetdarlıqlarını bildirmişlər. Tədbirin sonundan Milli Mətbuat günü münasibətilə KİV nümayəndələrinə Nəsimi rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən hədiyyələr təqdim olunmuşdur.

MEDİA-nın təşkilatçılığı ilə Milli Mətbuat Günü qeyd edildi

Dünən Dənizkənarı Milli Parkda Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin (MEDİA) təşkilatçılığı ilə Milli Mətbuat və Jurnalistika Gününe həsr olunan tədbir keçirilib. SİA xəber verir ki, tədbirdə əvvəlcə Vətən müharibəsi şəhidlərinin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükkutla yad edilib.

bildirib ki, 146 illik Azərbaycan mətbati böyük və şərəfli inkişaf yolu keçib, bütün dövrlərdə qabaqcıl ictimai ideyaların carcusu olub.

Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov isə çıxışında vurğulayıb ki, 1875-ci il iyulun 22-də Həsən bəy Zərdabi "Əkinçi" qəzetini nəşr etdirməkle xalqı maarifləndirmek, onu dünyada baş verən ictimai-siyasi, mədəni, iqtisadi inkişafla tanış etmək məqsədini qarşıya qoymuş.

Milli Televiziya və Radio Şurasının (MTRŞ) aparat rəhbəri Fazıl Novruzov da tədbirdə çıxış edib. Xüsusən, 1998-ci ilde senzuranın ləğvindən sonra mətbuatın inkişaf etdiyini diqqətə çatdırıb.

- Bəhruz müəllim, artıq Milli Mətbuatımız 146-ci ildönümü qeyd edir. Siz mediumun fəaliyyət dövrlərini və inkişaf meyarlarını necə şərh edərdiniz?

- Önce bütün həmkarlarımızı, mətbuat işçilərini peşə bayramı münasibəti ilə səmimi qəlbdən təbrik edirəm. Çünkü bu dəfə bizlər peşə bayramımızı ikiqat sevincə yaşamaqdaky - Qarabağ zəfərimizlə. Belə ki, Müzəffər Sərkərdəmiz, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında 44 gün davam edən qələbə yolunda dövlətçiliyimizin qorunması, ərazi bütövlüyüümüzün bərpası, getdiyimiz haqq yolunun dünyaya çatdırılması istiqamətinde jurnalistlərimiz de yorulmadan, əzmlər çalışıdalar, əsl peşəkarlıq nümayiş etdirdilər. Bu baxımdan, bizlər ikili sevinc, ikili bayram əhval-ruhiyyəsindəyik.

Sualınıza gəldikdə isə deyə bilərem ki, bünövrəsi "Əkinçi" qəzetiñin neşri ile qoyulan Azərbaycan milli mətbuatının keçidiyi keşməkeşli və tarixi yol söz yox ki, xalqımızın şərəf salnaməsidir. Müasir Azərbaycan mətbuatının inkişafı Ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Etiraf etmeliyik ki, mətbuat ildönümlərinin böyük əhval-ruhiyyə ilə keçirilməsi ənənəsinin əsası da mehz Ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Mehz Onun demokratik baxışı, siyasi iradəsi və böyük səyləri neticəsində plüralizmi, şəffaflığı, söz və mətbuat azadlığını məhdudlaşdırın maneələr aradan qaldırıldı, kütłəvi informasiya vasitələrinin fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik bazası təkmilləşdirilərək beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırıldı.

Haşıye çıxaraq onu da xatırladım ki, məhz Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 6 avqust tarixli Fermanı ilə Nazirler Kabinetinə nezdində mətbuatda və digər kütłəvi informasiya vasitələrində dövlət sirlərini mühafizə edən baş idarə ləğv edildi, bununla da mətbuatda tətbiq edilən senzura aradan qaldırılmışdı. Neticədə milli mətbuatın inkişafı və demokratiklaşması yolunda daha yeni perspektivlər, yollar açıldı. Beləliklə, bu siyasetin ardıcılığını təmin etmək məqsədilə 2000-ci ilde Mətbuat və İnfomasiya Nazirliyi ləğv olundu, xüsusile dövlətin mətbuat üzərindəki nəzarət funksiyasından imtina edildi. Əger bu gün biz azad, şəffaf və demokratik mətbuata malikiksə, bütün bunların təməlində yuxarıda qeyd etdiyim qətiyyətli qərarlar dayanmaqdadır.

O cümlədən, 2000-ci ildə milli mətbuatımızın 125 illiyinin bütün ölkə miqyasında qeyd edilməsi və dövlət tərəfindən mükafatlandırma istiqamətində hər bir jurnalistin marağına cavab verən, sevincine səbəb olan ənənənin əsası qoyuldu. Belə ki, bundan sonra 22 iyul tarixi hər il ölkə jurnalistləri tərəfindən təntənə ilə qeyd olunmağa başlandı. Bütün bunlar isə bilavasitə Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən imzalanmış tarihi sərəncamdan sonra yaşandı.

Belə bir möhtəşəm ənənə bu gün də Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən çox böyük uğurla davam etdirilir. Müxtəlif ildönümlər və yubileylərde o cümlədən milli mətbuat

buatın 130, 135, 140, 145 illiyi ilə bağlı verilən sərəncamlar, 2008-ci ildə təsdiq olunmuş "Mətbuatın inkişaf Konsepsiyası", eyni zamanda, jurnalistlərə müxtəlif dövlət mükafatlarının, jurnalistlər üçün fərdi mənzillərin verilmesi bunun bariz nümunəsidir.

- Vurğuladığınız kimi, Prezident İlham Əliyev Ümimmilli Lider Heydər Əliyevin azad mətbuatın inkişafı sahəsində müyyəyən etdiyi siyaseti uğurla davam etdirir və sizcə, qarşındaki perspektivlərin uğur potensialı daha hansı addımlarla ölçülə bilər?

- Bilirsiz, media cəmiyyətin güzgüsüdür, bu gün bütün düny-

yanaşı, demokratik prinsipləre sadıqlıyi də özündə eks etdirir. Bu menada, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Media sahəsində islahatların dərinləşdirilməsi haqqında" Fərmanı mühüm əhəmiyyətə malikdir. Fərmana əsasən, Azərbaycan Respublikasında medianın inkişafının dəstəklənməsi, bu sahədə institusional quruculuq işlərinin davam etdirilməsi, yeni informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının və innovasiyaların tətbiqinin stimullaşdırılması məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasının Medianın Inkişafı Agentliyi" publik hüquqi şəxs yaradılıb və "Azərbaycan Respublikasının Medianın Inkişafı Agentliyinin Ni-

narıq ki, qarşidakı zamanda hər hansı bir işlek, cəmiyyətdə öz yərini, mövqeyini müəyyən etmiş redaksiyalar, media gruppaları öz iş üslublarını daha aktiv qaydada artırmaq üçün kreditləşmə siyasetindən bəhrelənə bilecek və bununla həm işgörmə potensialını artıracaq, həm də işçi qüvvəsinin sosial təleblərini daha rahat şəkildə təmin edəcək. Əslində, bu kimi təkliflər daha əvvəller də verilirdi, lakin indi bu təkliflərin əməli işə çevriləmə faktı göz önündədir. Düşünürəm ki, MEDİA eyni zamanda sosial şəbəkələrə nəzarət və fealiyyət mexanizmlərində də yeniliklərə imza atacaq. Hazırda cəmiyyətin böyük kəsimi sosial şəbəkələrdədir və artıq so-

nail oldu.

Biz birləşik ki, dünyanın gözü mehz Azərbaycanın apardığı ədalətli mübarizəsində idid və xüsusi qeyd etmək yerine düşərdi ki, 44 gün boyunca Azərbaycan xalqının və dövlətinin Müzəffər Sərkərdəsi, cənab Ali Baş Komandan İlham Əliyev hətta gün ərzində bir neçə nüfuzlu media qurumlarına müsahibələr verirdi.

Prezident İlham Əliyevin müsahibə verdiyi xarici KİV-in arasında Rusyanın "Rossiya-1", "Periy", RBK televiziya kanalları, "Ria Novosti", "TASS" və "İnterfaks" agentlikləri, Türkiyənin "TRT Haber", CNN-Türk, "Haber Global", "Haber Türk", NTV, "A Haber" televiziyaları, Fransanın "Sky News", "France 24" televiziyaları, "Figaro" qəzeti, Almaniyanın ARD televiziyası, Yaponyanın "Nikkei" qəzeti, ABŞ-in "Fox News" televiziyası, İtaliyanın Rai-1 televiziyası və "La Repubblica" qəzeti, İspanyanın EFE informasiya agentliyi, habelə dünyada yüz milyonlarla izleyicilər olan "Əl-Cəzirə", "Əl-Ərəbiyə", "Euronews", "CNN International", "BBC News" televiziya kanalları kimi tənmiş onlara media orqanları var.

Qətiyyətli, nüfuzlu siyasi rəhbərə və dövlət başçısına beynəlxalq marağın yüksək olması təbiiidir. Bu marağın müharibə zamanı xüsusi yüksək olması tam məntiqlidir. Bəşər tarixinin son on illikləri müharibələrə doludur. Lakin heç bir dövlət başçısı həmin müharibə zamanı çoxlu sayda aparıcı KİV-in maraqla dairəsinə düşməyib. Bu baxımdan İlham Əliyevə müsahibə üçün dünyanın bir çox tanınmış media qurumlarının müraciət etməsi, ilk növbədə, Azərbaycan Prezidentinin nüfuzlu Lider olmasından irəli gəlir.

Prezident İlham Əliyev fevralın 26-da yerli və xarici media nümayəndəleri üçün keçirdiyi mətbuat konfransında bu müsahibələrin əhəmiyyəti baredə deyib: "Müharibə vaxtı 44 gün ərzində men 30-dan artıq müsahibə verdim, cənab buna ehtiyac var idi. Men dünyaya mesajımızı çatdırmaq istəyirdim, mən həqiqəti və mövqeyimizi dünyaya çatdırmaq istəyirdim. Hər gün mən bəyanatlar verirdim, Azərbaycan xalqına müraciətlər edirdim. Cənab buna ehtiyac var idi, xalqımızın buna ehtiyacı var idi, ordumuzun buna ehtiyacı var idi. Biliyəm ki, mənim həmin o müraciətlərim və mesajlarımın ümumi qələbəmizdə böyük rol olmuşdur".

Bəli, mehz Onun verdiyi müsahibələrdən ruhlanan ölkə jurnalistləri əldə ediləcək qələbədə öz peşələ fealiyyətlərini daha məsuliyyətli şəkildə icra edirdilər.

Son olaraq belə qənaətə gəlmək olar ki, Azərbaycan xalqının qədim ədəbi və mədəni irsə, mətbu ənənələrə malik olması demokratik milli jurnalistikianın gələcək inkişafı üçün möhkəm zəmin yaradıb. Bu gün ölkə mətbuatı ictimai-siyasi və mədəni həyatımıza inkişafında mühüm rol oynayaraq, bizi böyük və mübariz xalq olaraq dünyaya tanıdır. Söz yox ki, biz mətbuat işçiləri də öz vəzifəmizin öhdəsindən layiqincə gəlib, milli mətbuatımızı dövlətçilik konsepsiyası əsasında uğurlarımızı davam etdirecəyik. Cənab biz həm də qalib ölkənin mətbuatlığıq.

"Bütün dünyada jurnalistika peşəsi məsuliyyəti, ağırlığı, çətinliyi ilə seçilir"

SİA "Səs" qəzetiñin Baş redaktoru, Əməkdar jurnalist Bəhruz Quliyevin yap.org.az-a verdiyi müsahibəni təqdim edir:

da jurnalistika peşəsi məsuliyyəti, ağırlığı, çətinliyi ilə seçilir və global hadisələrdə də cərəyan edən hər bir olaya ilk çatan məhz jurnalistlər olurlar. Ancaq etiraf edək ki, jurnalistlərə mənəvi dəstək, təkan verilməzsə, o öz potensialını maksimum şəkildə istifadə edə bilməz.

Bu gün Prezident İlham Əliyev daim jurnalistləri özünə ən yaxşı köməkçi hesab etdiyini vurğulayıb. Ümumiyyətə, dövlət başçısının jurnalistlərlə səmimi münasibətləri, müxtəlif hadisələr fonunda daim jurnalistlərlə ünsiyyət qurması da bu reallığın aşkar təzahürüdür.

Sualın digər tərəfinə gəldikdə isə qeyd edə bilərem ki, mətbuatımızın milli xüsusiyyətlərini qorumaqla inkişaf etməsini vacib sayan dövlətimizin başçısı söz və mətbuat azadlığını demokratianın fundamental şərti hesab edir, bu şərtin əsaslarını mükəmməlliklə təhlilini aparır. Çünkü uğurlu perspektivlik bu kimi yollarla aşmalıdır və aşır da. Misal üçün, cənab İlham Əliyev bu bərədə fikirlərinin bölüşərkən vurğulayıb ki, Azərbaycanda aparılan siyasi islahatların əsas mənəsi, məqsədi ondan ibarətdir ki, ölkəmiz hərəkəli inkişaf etsin, ölkədə yaşayışın hər bir vətəndaş bütün azadlıqlardan istifadə etsin. Dövlət başçısının Azərbaycanda söz, ifade və mətbuat azadlığının mövcud olduğunu vurğulayıb və bu məsələdə çox ciddi addımların atıldığı qeyd edir. Belə ki, söz azadlığının, mətbuat azadlığının təmin olunması perspektiv inkişafla yanaşı, həm də prioritet məsələlərə dəyərləndirilir. Söz yox ki, Azərbaycan bu sahədə böyük uğurlara nail olur.

Ölkəmizdə bütün sahələr üzrə aparılan davamlı islahatlar çoxşaxəli inkişafımızı təmin etməklə

zamnaməsi" təsdiq edilib.

Bəli, mehz Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə azad sözün həmisidir. Dövlətimizin başçısı bu nu Ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoymuş tarixi, əbədi və uğurlu ənənələri davam etdirmək, mətbuat orqanlarının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, azad medianın təmin edilməsi, jurnalist əməyinin qiymətləndirilməsi istiqamətində atlığı addımlarla təsdiq edib. Odur ki, Azərbaycan mətbuatı da, Azərbaycan jurnalisti də, haqları olaraq ölkə Prezidentini cənab İlham Əliyevi özünün dostu hesab edir və bundan sonra da edəcək.

- Demək olar ki, hər mətbuatla bağlı yeni qərarların şahidləri oluruq. Bu qərarlar bütövlükdə mediamızə nə vəd edir?

- Təbii ki, yeni qərarların verilməsi və yuxarıda da qeyd edildiyi kimi, növbəti yeni qurumun yaradılması həm də bütövlükdə ölkədə aparılan çoxşaxəli islahatların davamıdır və biz də mətbuat təmsilçiləri olaraq bu islahatların mediaya da öz töhfəsini verəcəyinə inanırdıq. Artıq növbəti addım atılıb və bizi qarşıda kifayət qədər böyük işlər gözləyir. Nəzərə alsoq ki, bu gün informasiya texnologiyaları durmadan yenilənir və bu yeniliklər idarəcilikdə də müyyəyən tələblər irəli sürür, bu zaman belə qənaətə gələ bilərik ki, artıq yeni dövrün yeni tələbləri fonunda yeni mediası meydana çıxb. Bu baxımdan, dövlət başçısının verdiyi qərar özündə bu məziyyətləri də ehtiva etməkdədir. Nədir bu yeniliklər? Bu, ilk növbədə medianın biznes strukturu kimi özünüdərə sistemi qurmasına məhkəməl imkanlar yaradır. Məsələn, biz ina-

sial media deyilən bir ifadə də müasir zamanımızın ayrılmaz parçasına çevrilib. Bu istiqamətde aparılan tənzimləmələr isə mətbuatın sosial şəbəkələrə də transfer imkanlarını artıracaq, oxucu, izleyici auditoriyasının genişlənməsinə mümkün şəraitlərinə yaradacaq. Əsasən də, jurnalistlə bloggerin fərqli ortaya çıxarmaqla hansının mətbuat, hansının isə sosial şəbəkə fərdi olduğunu dəqiqləşdirəcək. Artıq burada jurnalistlərin təkmilləşdirilməsi, peşə fealiyyətlərinə riyəti, iş prinsiplərinə nəzarət halıları daha da artacaq və belə deşək, təmiz, şəffaf bir medianın formallaşması üçün bu qurumun verdiyi imkanlar geniş spektorları əhatə edir. Təbii ki, bütün bunların təməlində bilavasitə jurnalistlərin dostu, qayğıkeş Prezident İlham Əliyevin iradəsi və diqqəti dayanır və Onun Azərbaycan mətbuatına verdiyi önem də ibsat edir ki, qarşıda bizləri daha böyük uğurlar, fealiyyətlər, perspektivlər gözləyir.

- 44 günlük Vətən müharibəsində və qələbəsində Azərbaycan jurnalistikasının fəaliyyətini necə qiymətləndirirsiniz?

- Təbii ki, Vətən müharibəsində jurnalistlərimiz cəbhədə baş verən hadisələri səlis, dolğun və əsaslı şəkildə təhlil edir, informasiyaları zamanında çatdırır və eyni zamanda, düşməndən fərqli olaraq dezinformasiya hallarına yol vermirdilər. Bəli, istənilən sahələrdə nöqsanlar ola bilər və bu sahədə də müyyəyən çatışmaqlılar müşahidə olunsa da, bütövlükdə ölkə mətbuatımız Azərbaycan həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinin diqqətinə maksimum peşəkarlıq səviyyəsində çatdırmağa

1 993-cü ilin iyulun 23-ü. Ağdamın işgal tarixi. Artıq bu gün tarixə qovuşdu. Hər bir azərbaycanlı üçün qəlb ağrından bir tarix olsa da, uğurla sona çatan qələbəmiz işgal tariximizi Zəfərlə əvəzlədi. Nə az, ne də çox, düz 27 il işgal tariximizdən acı-acı yazdıq ve o tarixi anaraq böyük sarsıntı keçirdik. Hər dəfə de qayıdacağımıza böyük ümid bəsləyirdik. Bu gün isə Ağdamın işgaldən 28 il ötür deyə, qələmə ala-caqdıq. Amma 44 günlük Vətən müharibəsində əldə etdiyimiz QƏLƏBƏ, ZƏFƏR artıq bizə qələbə ilə yoğrulmuş fikirləri yazmağa imkan verdi. Tarixde çox az xalqlara nəsib olan bir məqamı yaşadıq. Bu qururu biza, xalqımıza yaşıdan Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevdir. Nə qədər qururlandırıcı, fərəhvericidir ki, bu gün qalib xalq olaraq işgaldən azad olunan torpaqlarımızda həyata keçirilən abadlıq-quruculuq işlərində yazırıq.

20 noyabr 2020-ci il tarixində Ağdam rayonu Azərbaycan Respublikasına qaytarıldı. Bu, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ermənistən Respublikasının baş naziri və Rusiya Federasiyasının Prezidentinin bəyanatında öz əksini tapmışdı. Noyabrın 10-da Prezident İlham Əliyev xalqa müraciətində qeyd etdiyi kimi, bu bəyanatın imzalanmasının sebəbi noyabrın 9-da - Dövlət Bayrağı Günündə bizim növbəti şanlı hərbi qələbəmiz olub: "Bu bəyanat imkan verir ki, hələ də işgal altında olan digər rayonları - Ağdam, Ləçin, Kelbəcər rayonlarını qan tökülmədən qaytaraq. Qısa bir müddət qoyulur, bu ayın sonuna qədər bu rayonlar bizə qaytarılır".

"AĞDAM RAYONUNUN İŞGALDAN AZAD OLUNMASI NOYABRIN 10-DA İMZALANMIŞ ÜÇTƏRƏFLİ BƏYANATIN NƏTİCƏSİDIR"

27 ildən sonra Ağdamın işgalinə son qoyuldu. Noyabrın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyev Ağdam rayonunun işgaldən azad olunması münasibətə xalqa müraciətində bildirdi ki, ezziz ağdamlılar, siz artıq köckün deyilsiniz: "Ağdam rayonunun işgaldən azad olunması noyabrın 10-da imzalanmış üçtərəflı Bəyənatın nəticəsidir. Mən dəfələrlə demişdim ki, Ermənistən-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli həm siyasi, həm hərbi yollarla mümkündür. Biz uzun illər ərzində bu məsələni siyasi yollarla həll etməyə çalışırıq. Ancaq bütün dünya gördü ki, məhz Ermənistən mövqeyinə görə bu məsələ öz həllini tapmayışdır və məsələnin hərbi yollarla həll edilməsi bizim qanunu hüququmuz id". 30 ilə yaxın idi ki, Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən tanınan tarixi torpaqları - Dağlıq Qarabağ və onun etrafında yerləşən 7 rayon Ermənistən işgalı altında idi. Bu işgal və etnik təmizləmə siyaseti nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizi işgal edilmiş və 1 milyondan çox azərbaycanlı məcburi köckün, qaćqın veziyetində yaşıyordı. Artıq məcburi köckünə dönmüş soydaşlarımızın üzərindən bu status götürüldü. Ağdam sakinləri yaxın zamanda yurd-yuvasına döñecək. Bundan qürurlu nə ola bilər? BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsinə məhel qoymayan Ermənistən öz işgalçi siyasetini davam etdirse də Azərbaycanın güclü ordusu və Ali Baş Komandan, Azə-

baycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasi iradəsi ilə biz işgal altında olan torpaqlarımızı düşmənlerdən təmizləye bildik. Öləkemizin son illərdə dinamik inkişafı, silahlı qüvvələrin bündəcisinin artması nəticəsində xalqımız öz torpaqlarına sahib oldu. Bəli, Ağdam öz sakinlərinə qaytarıldı.

"ƏGƏR HEYDƏR ƏLİYEV 1993-CÜ İLDƏ XALQIN TƏLƏBİ İLƏ GƏLMƏSƏYDİ, AZƏRBAYCAN NƏINKİ ÖZ QALAN TORPAQLARINI İTİRƏCƏKDİ, ÜMUMİYYƏTLƏ, DÖVLƏTÇİLİK ƏLDƏN GEDƏCƏKDİ"

İşgala görə Ağdamın yalnız 10 kəndi Azərbaycanın nəzarəti altında idi. Erməni işgalindən əvvəl rayonda 54 tibb müəssisəsi, 79 mədəniyyət ocağı fəaliyyət göstərirdi. Ağdamın ərazisi qədim insanların yaşayış məskənlərindən biridir. Arxeoloji tədqiqatlar zamanı aydın olub ki, ilk qədim insanlar rayon ərazisində 6-8 min il bundan əvvəl, yəni, eneolit dövründə (e.e. VI-IV minilliyyət) əhatə edir, "misdəş" dövrü adlanır) yaşamışlar. Uzun bir tarixə malik olan Ağdam Dağlıq Qarabağ hadisələri başlayandan burada cərəyan edən hadisələrin mərkəzi olmuşdur. Ermənistəndən öz ata-baba yurd yuvalarından, daha sonra Dağlıq Qarabağdan doğma isti ocaqlarından silah gücünə amansız vəhşiliklərə qovulub didərgin salınan on minlərlə azərbaycanlı məhz Ağdam rayonuna pənah gətirmişdi. 1993-cü ilin iyul ayının 23-də Ağdamın süqutu ilə başa çatdı. Ağdamda edilən son hücumda 6.000 nəfər erməni əsgəri iştirak edirdi. Onların arasında çoxlu sayıda xaricdən gəlmış ermənilər və muzdalu əsgərlər də var idi. Ağdam uğrunda gedən döyuşlərin birində bədnəm erməni terrorçusu Monte Melkonyan gənc azərbaycanlı keşfiyyatçı İbad Hüseynov tərəfindən öldürülüb. Azərbaycan Prezidenti bildirdiyi kimi, eger Heydər Əliyev 1993-cü ildə xalqın tələbi ilə gelməsəydi, Azərbaycan nəinki öz qalan torpaqlarını itirəcəki, ümumiyyətlə, dövlətçilik əldən gedəcəkdi.

"BÜTÜN NƏZƏRDƏ TUTULMUŞ PLANLAR BAŞ PLAN ƏSASINDA İCRA EDİLƏCƏK VƏ AGDAM ŞƏHƏRİ YENİDƏN QURULACAQ"

27 il sonra Ağdamın işgalinə son qoyuldu

Prezident İlham Əliyev: "Biz elə bir şəhər quracağıq, elə bir Ağdam quracağıq ki, bütün dünya üçün örnək olacaqdır"

Dövlət başçısı müraciətində Ağdam rayonunun işgaldən azad olunmasının tarixi hadisə olduğunu bildirib: "Deyə bilerəm ki, işgal edilmiş rayonların arasında əhalinin sayına görə Ağdam ən böyük rayondur. İşgaldən əvvəl Ağdam rayonunda 143 min insan yaşıyordı. Hazırda Ağdam rayon sakinlərinin sayı 204 mindir. Rayonun 73 fəzisi işgal edilmişdi və qalan ərazilərdə - bizim nəzarətimizdə olan ərazilərdə biz son illər ərzində böyük quruculuq, abadlıq işləri aparmışq. Biz Quzanlı kəndine qəsəbə statusu verdik və Quzanlı faktiki olaraq Ağdam rayonunun mərkəzine çevirdik". Cənab Prezident onu da bildirib ki, son illər ərzində Mənim göstərişimlə Ağdam rayonunun bizim nəzarətimizdə olan hissəsində 18 köçküñ şəhərciyi salınmışdır və biz Ağdam rayonuna 93 min köçküñ yerdə bildik: "Görülülmüş işlər və böyük investisiyalar hesabına bu gün Ağdam rayonunun əhalisinin 45 faizi Ağdam rayonun ərazisində yaşayır". Artıq Ağdamda abadlıq-quruculuq işlərinə başlanılıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ağdamda səfəri zamanı Ağdam ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə çıxış edərək qeyd etmişdi ki, bütün nəzərdə tutulmuş planlar Baş Plan esasında icra edilecək və Ağdam şəhəri yenidən qurulacaq. Cənab Prezident Ağdamdan olan məcburi köckünlərlə dəfələrlə görüşləri əsnasında bildirdiyi fikirləri xatırladaraq "Deyirdim ki, torpaqlarımız, Ağdam şəhəri və bütün rayon azad olunandan sonra da ha da gözəl şərait yaradılacaq", deyib. Prezident onu da bildirib ki, "Biz elə bir şəhər quracağıq, elə bir Ağdam quracağıq ki, bütün dünya üçün örnək olacaqdır". Ağdamda abadlıq-quruculuq işlərinə başlanılıb. Ermənilər nə qədər vandallıq əməlləri törətsələr de, xalqımıza məxsus din-mədəniyyət abidələrin dağıtmış olalar da, yenidən bərpa olunacaq. "Baxın, görün, Ağdam şəhəri yoxdur, yoxdur. Bir bina da yoxdur. Bir Cümə məscidinin qalıqları qalıb. Onu da Mən demişəm, onlar iki məqsəd üçün saxlamışdır. Bir məqsəd o torpağa bağlı olan bir işaret idi. Yə-

ni, artilleriya atəşinin tənzimlənməsi üçün lazımlı idi bu məntəqə, bu obyekt. İkinci məqsəd müşahidə məntəqəsi idi. Məscidin minarelərindən onlar müşahidə edirdilər", deyə bildirib: "Cümə məscidinin qalıqlarından başqa, bir dənə də salamat bi-na yoxdur. Bunu hansısa yad planetli, necə deyərlər, ünsürlər töötəmeyeiblər. Bunu bizim qonşumuz olan, bizim çörəyimizi yeyən, bizim torpağımızda özünə yuva salan, ancaq bize qarşı daim nifrat hissi ilə yaşayış ermənilər törediblər. Bu dağııntılar Birinci Qarabağ mühəribəsindən sonra töredildi. Bu, ikinci mühəribə dövründə töredilən dağııntılar deyil. Bizim bütün mad-

di sərvətimiz məqsədyönlü şəkildə dağıtıldı, talan edildi. Tarixi-dini abidələrimiz söküldü".

Bu gün artıq azad edilmiş torpaqlarda birinci Baş Plan artıq təsdiqlənib. Belə ki, Ağdam şəhəri üçün çox önemli olan 1 sayılı məktəbin təmələ qoyulub. Dövlətimizin başçısı Ağdam şəhərində inşa olunacaq ilk yaşayış binasının, 140 illik tarixi olan 1 sayılı məktəbin yeni inzibati binasının, Sənaye Parkının, Bərdə-Ağdam avtomobil yolunun təmələ qoyulub. Azərbaycan Prezidenti Ağdam şəhəri meşə-parkının salınmasına iştirak edib. Dövlət başçısı Pənahəli Khan sarayının yerləşdiyi İmərat kompleksi, Qiyası məscidi, Şahbulaq qalasının bərpası, Zəfər və İşgal muzeylərinin tikintisi ilə bağlı tövsiyə və göstərişlərini verib. Şəhərin içində 125 hektarlıq meşə salınacaq. Süni göl yaradılacaq, kanallar, körpülər də istisna deyil. "Şəhərin müasir standartlara, müasir tələblərə uyğun inkişaf planı artıq tam işlənib hazırlanıb. Bütün Qarabağ zonası "yaşıl enerji" zonası olacaq. Bütün şəhərlər "ağıllı şəhər" konsepsiyası əsasında qurulacaq", deyə Prezident vurğulayıb. Görülən işlər və reallaşacaq tədbirlər onu deməyə əsas verir ki, qısa bir zamanda Ağdam müasir bir şəhərə çevriləcək və Ağdam sakinləri firavan və rahat bir həyatla təmin olunacaqlar.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

2021-ci il 22 iyul tarixində Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin sədri Tahir Budaqov Türkiye Respublikasının Azərbaycan Respublikasındaki fövqəladə və selahiyətli səfiri Cahit Bağçı ilə görüşüb. SİA-nın verdiyi məlumat görə, Cahit Bağçını salamlayan Tahir Budaqov onunla görüşdən məmənunluğunu ifadə edərək Azərbaycandakı fəaliyyətində uğurlar və müvəffəqiyyətlər arzulayıb.

Komite sədri Ulu önder Heydər Əliyevin "bir millet, iki dövlət", Türkiye dövlətinin qurucusu Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, keşəni bizim keşərimizdir" kəlamlarının diller əzberi olduğunu, Türkiyənin dövlət müstəqilliyimizi tanıyan ilk ölkə kimini 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə de Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləyən ilk ölkə olmasından danışaraq göstərilən siyasi və mənəvi dəstəyi yüksək qiymətləndirdiyini, Azərbaycan

Ermənistən hökumətinin başçısı Nikol Paşinyan 3 ilə yaxındır Rusiyaya yalan vədlər verir. Bu yaxınlar da hətta, "Rusiya Ermənistənən etibarlı strateji müttəfiqidir" deməklə özünü və komandasını Kremlə daha yaxın göstərməyə çalışır. Paşinyanın seçkidən dərhal sonra Moskvaya çağırılması və orada bundan sonra Rusiyaya qarşı saxtakarlıq etməyəcəyi ilə bağlı öhdəlik götürməsi anlamına gələ bilər. Çünkü hökuməti formalasdırmazdan əvvəl belə bir səfər özü-özüyündə çox müəmmələ təsir başlıyır.

10 noyabr bəyanatının müdədalarına əməl etməyən rəsmi İrəvan bununla ilk növbəde Rusyanın nüfuzuna zərbə vurur. Çünkü istər əvvəlki, istərsə də 44 günlük müharibənin dayandırılmasında vəsitiçi Moskva olub. Ancaq Ermənistən hərbiçilərinin Rusiya sülhməramlılarının nəzarəti altında olan Azərbaycan torpaqlarında qalması, qaćınların öz yurdlarına qayıtması üçün ərazinin minalardan təmizlənməsinə İrəvanın mane olması, yaxud minalanmış bütün erazilerin xəritələrinin verilməməsi, Zəngəzur dəhlizinin açılmasına maneələrin yaradılması və s. bunu təsdiqləyir.

Paşinyan son zamanlar çıxışlarında ateşkəslə bağlı bəyanatın şərtlərini təhrif etməyə başlayıb. O, Zəngəzur dəhlizini Gürcüstan-Ermənistən-Azərbaycan-Rusiya yolu ilə qəsddən "qarışdırıb", beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmağa çalışır.

Bu azmiş kim Paşinyanın rəsmi Bakının müharibəni yenidən başlamağa cəhd etdiyini söyləməklə yalan, firlədaq və hiylənin erməni etik qrupunun xisəltində olduğunu bir daha təsdiqləyir.

Noyabr bəyanatının şərtlərinə əməl edib, regionun təhlükəsizliyini gücləndir-

Azərbaycan və Türkiyə arasında əlaqələr mühüm strateji əməkdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib

Komitə sədri
Tahir Budaqov
Türkiyənin səfiri
ilə görüşüb

Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və Türkiye Respublikasının Prezidenti cənab Rəcəb Tayyib Erdog'anın apardıqları siyaset nəticəsində iki ölkə arasında əlaqələrin müüm strateji əməkdaşlıq səviyyəsinə yüksəlməklə dostluq və qardaşlıq prinsiplərinə əsaslan-

dığını diqqətə çatdırır.

Türkiyə Respublikasının ölkəmizə yeni təyin olunmuş fövqəladə və selahiyətli səfiri Cahit Bağçı öz növbəsində səmimi görüşə görə təşkkür edib, tarixi köklərə və qardaşlığı söylenən, hər zaman həmrəylik nümayiş etdirən Azərbaycan və Türkiye arasında əlaqələrin siyasi, iqtisadi-ticari, həmanıt və s. sahələrdə çox uğurlu inkişafından söz açıb. Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin inkişafında hər iki dövlət başçısının fəaliyyətlərinin xüsusi vurğulandığı görüşdə bütün istiqamətlərdə olduğu kimi statistika sahəsində də əməkdaşlığın vacibliy qeyd edilmiş, perspektivli və qarşılıqlı məraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Paşinyan Kremlə aldadır, Aİ Azərbaycana qərəzli yanaşır

mək, əməkdaşlıq üçün tərəflər arasında etimadın yanmasına nail olmağa səy etməkdən, Nikol yalan açıqlamalar verir.

2018-ci ilin aprel hadisələrindən sonra Paşinyan hökuməti əsasən, Rusiyaya qarşı olanlardan formalasdırılmağa başladı. Moskvanın

sərt üzü ilə rastlaşanda isə özünü ele göstərdi ki, guya anti-Rusya meylliləri hökumətdən uzaqlaşdırır. Onlardan biri de Armen Qriqoryan idi. Paşinyan onu Ermənistən Milli Təhlükəsizlik Şurasının katibi vəzifəsinə təyin etmişdi. Ötən

müddət ərzində rəsmi Moskva onunla bağlı etirazlar etse də Qriqoryan hökumət istefaya gedənədək vəzifədə qaldı. Bu azmiş kimi iyulun 15-də Paşinyan onu xarici işlər nazirinin birinci müavini vəzifəsinə təyin etdi.

Ermənistən Milli Təhlükəsizlik xidmətinin Rusiya-nın adamı sayılan keçmiş direktoru Artur Vanesyanı isə tutduğu vəzifədən azad etməklə yanaşı, barəsində cinayət işi də başladı.

Paşinyan Kremlin məraqlarına qarşı olan bu sayaq addımları başqa sahələrdə də atmaqdadır.

Moskvaya saxta strateji müttəfiqlikə bağlı vədlər verən Nikol NATO, Avropa İttifaqı və Qərbin başqa təsisatları ilə əməkdaşlığı daha da genişləndirir.

Ermənistəna səfəri zamanı, Avropa İttifaqı Komissiyası Şurasının Prezidenti Şarl Mişel Ermənistənə 2,6 milyard avroluq yardım paketinin ayrılaçğını təsdiqləyib. Bu, o deməkdir ki, Avropa İttifaqı Ermənistənə Marşall planını tətbiq edir və faktiki olaraq Ermənistəni ələ alır.

Bununla da Paşinyan Rusiya üçün arzuolunmaz sənədarının reallaşdırılmasına yardım edir. Nəzəre almaq lazımdır ki, Şarl Mişel fransalıdır, Fransa Prezidenti Emmanuel Makronla eyni ideoloji platformadan çıxış edən siyasetçidir.

Şarl Mişel iyulun 17-də İrəvandakı çıxışında Azərbaycanın ərazi bütövlüyüne qarşı çıxməqla Makronla eyni düşüncəni paylaşdığını gizlətmədi. Halbuki iyulun 8-də Avropa İttifaqının Qonşuluq və Genişləndirme üzrə Komissarı Oliver Varhelyi Bakıya səfərinin yekunlarından bəhs edərkən Azərbaycanla

tərəfdəşliq əlaqələrinə yeni təkan verildiyini bildirib.

Komissar Oliver Varhelyi çıxışında Avropa İttifaqı olaraq mühəribənin nəticələrini aradan qaldırmaq və bölgədə uzunmüddətli sülhnəmine birləşmə çalışması üçün Qarabağ münacişəsinin post-konflikt dövrü ilə bağlı plan və fikirlər barədə rəsmi Bakı ilə müzakirə aparıldığı bildirib.

Onun bu fikirləri səsləndirməsi Avropa İttifaqının artıq Qarabağ münacişəsinin həll olunduğunu qəbul etdiyini təsdiqləyir. Bu baxımdan Şarl Mişelin ermənilərə vədlər verməsi yersiz görünür və qarşılıqlı etimadın yaranmasına mane olur.

Yeri gəlmışkən, Aİ Azərbaycana cəmi 150 milyon avroluq yardım nəzərdə tutub. Halbuki ən çox ziyan Azərbaycana dəyiib. 30 illik işğal dövründə Ermənistənin həmin əraziləri tamamilə dağıdırıb və talan etdiyini Avropa İttifaqında yaxşı bildirlər. Həmin ərazilərin bərpasına ise on milyardlarla avro vesait tələb olunur. Çünkü işğaldan sonra Azərbaycan ərazilərində tikintilər sıfırdan başlayıb. Ermənistən isə 44 günlük müharibədə dağıntıya məruz qalmayıb.

Odur ki, Ermənistəna yardımın məntiqi ilə yanaşsa onda Avropa İttifaqı Azərbaycana ən azı 5 milyard avroluq yardım paketi çıxış edən siyasetçidir.

Şarl Mişel iyulun 17-də İrəvandakı çıxışında Azərbaycanın ərazi bütövlüyüne qarşı çıxməqla Makronla eyni düşüncəni paylaşdığını gizlətmədi. Halbuki iyulun 8-də Avropa İttifaqının Qonşuluq və Genişləndirme üzrə Komissarı Oliver Varhelyi Bakıya səfərinin yekunlarından bəhs edərkən Azərbaycanla

rinin təşviqi Avropa İttifaqı və ABŞ arasında səmərəli əməkdaşlıq nümunəsidir". O, Aİ və ABŞ-in Cənubi Qafqazda münaqişələrin həlli üzrə birgə iş apardığını qeyd edib...

Paşinyan isə məsləhət-işəmələri daha çox Rusiya ilə apardığını iddia etməklə Şarl Mişelin bu tezisine qarşı çıxır.

Beləliklə, Nikol Paşinyanın Rusyanın layihəsi, adamı olmadığını sübut edir. O, Avropanın xeyir-duası ilə Moskvaya yalan vədlər verib, Kreml növbəti zərbəni vurmaq hazırlıq üçün vaxt uzadır. Belə bir vəziyyətin yarandığı halda, yaxud bu istiqamətdə fəaliyyət göstərildiyi bir şəraitdə Kremlin Ermənistənə dəstəyi əhəmiyyətsiz, özünü aldatmaq kimi görünür. Rusyanın Gümrükə bazasına perspektivdə problem yaranmayacağına kim təminat verə bilər? Nəzəre almaq lazımdır ki, bir neçə il əvvəl Ermənistənda "İşgalçı Rusiya, Ermənistəndən çıx!" şüarı altında etiraz aksiyası keçirilib. Ona görə de Kremlin Ermənistənə bundan sonra da yardım etmesi, hərbi baza saxlaması əhəmiyyətsiz, faydasız və səmərəsiz görünür.

Bütün bunlar isə Rusyanın Ermənistənə dəstəkləməsinin əbəs olduğunu iddia etməye əsas verir. Ermənistəna görə Azərbaycanla münasibətləri korlaşdırma, yaxud Azərbaycanın haqlı mövqeyini saxtakarlıq və yalan üzərində siyaset, münasibət qurub, özünü etibarlı əməkdaşlıq edən kimi göstərməyə çalışan Ermənistəna dəyişməyə heç ehtiyac yoxdur. Çünkü Ermənistən artıq Rusiya üçün əldən gedib. Qalanları təfərruatdır.

Sədrəddin İsmayılov

Bu tezis hər zaman səsləndirilir ki, "Azərbaycan Avropa İttifaqı üçün mühüm və etibarlı tərəfdaşdır". Məhz bu gün Azərbaycan Prezidentinin apardığı uğurlu siyasi kurs sayəsində ölkəmiz Avropa İttifaqı üçün əhəmiyyətli tərəfdaşa çevrilib, Avropa İttifaqı və quruma üz dövlətlərle qarşılıqlı faydalı münasibətlər qurub. Bu əlaqələr uzun illər ərzində genişləndirilib və daha da möhkəmləndirilib.

Hesab edirəm ki, məhz möhtərəm Prezidentimizin apardığı uğurlu siyasi kurs sayəsində ölkəmiz Avropa İttifaqı üçün əhəmiyyətli tərəfdaşa çevrilib. Elə iyulun 18-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel birgə keçirilən mətbuat konfransında da bir daha vurğulandı ki, Azərbaycan Avropa-nın etibarlı enerji təchizatçısıdır. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Meclisin iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü, millet vəkili Məşhur Məmmədov deyib.

Məşhur Məmmədov Prezident İlham Əliyev cənablarının mətbuat konfransında Azərbaycanın təşəbbüskarı və iştirakçı olduğu regional və qlobal layihələrin Avropa üçün xüsusi əhəmiyyətə malik olması ilə yanaşı, Avropaya enerji tədarükünün şaxələndirilməsində ölkəmizin rolunu da qeyd edib: "Dövlətimizin başçısı bildirib ki, Cənub Qaz Dəhlizi enerji təhlükəsizliyi layihəsidir və Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə birləşdə uzun illərdir Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurasına sədrlik edir. Artıq 15 ildir ki, Azərbaycanın Avropa istehlakçılarının etibarlı xam neft təchizatçısı olduğunu vurğulayan Azərbaycan Prezidenti deyib: "İndi sözsüz ki, qaz təchizatçısı kimi bizim potensialımız artacaq və bu, ixracatçı olaraq

bizim üçün, tranzit ölkələr üçün və istehlakçılar üçün daha çox imkanlar yaradacaq. Cənub Qaz Dəhlizi enerji təhlükəsizliyi layihəsidir və bu, qaz təchizatçısı kimi bizim potensialımız artacaq və bu, ixracatçı olaraq

Millət vəkili Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel Azərbaycana səfərini və səsləndirilən bəyanatların İttifaqla ölkəmiz arasında əlaqələrin inkişafında yeni sehifə açıldıqını və ikitərefli əlaqələrin inkişaf perspektivlərini düzgün qiymətləndirilməsidir: "Belə ki, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel münasibətlərin strateji tərəfdəşliq səviyyəsinə yüksəldilməsi ilə bağlı danışması bunu bir daha təsdiqledi. Xüsusilə, Qarabağ münaqişəsinin həlli tərəflər arasındakı əməkdaşlığı dərinləşdirmək üçün yaxşı iqtisadi imkanlar yaratmaqla, azad edilmiş ərazilərin xariçi sərmayədarlar üçün bir çox sahələr üzrə - bərpa olunan enerji mənbələri, aqrar, turizm də daxil olmaqla cəlbediciliyi artmaqdadır. Ermənistanın isə heç bir halda bu prosesə mane olmaq potensialı qalma'yıb. Digər bir məqama isə, Avropa

İttifaqı Şurasının Prezidentinin çıxışında güclü və inkişaf edən Azərbaycanın dövlət olduğunu və 44 günlük herbi əməliyyatlar nəticəsində regionda yeni realillərlə yaradıldığı, "Dağlıq Qarabağ", "status" və bu kimi digər ifadələr işlətməməsi Avropa İttifaqının rəsmi mövqeyini ifadə etməsidir. Bu isə, bir dəha göstərir ki, Avropa İttifaqının Azərbaycanla münasibətləri təmamilə başqa istiqamətdə, qarşılıqlı tərəfdaşlıq müstəvisində qurulur. Bir sözü, Azərbaycan Avropa İttifaqı ile əsas strateji tərəfdaş ölkədir və Azərbaycan nəinki Avropada, bütün dünyada öz sözü olan ölkə kimi qəbul edilir".

"Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin birgə mətbuat konfransında Avropa İttifaqına dayanıqlı sülhün təmin olunduğu, sabit və təhlükəsiz Cənubi Qaz regionu lazımdır", - deyən millet vəkili vurğulayıb ki, mətbuat konfransında dövlət başçımız bu məsələyə toxunaraq bildirdi ki, Azərbaycan uzun müddət davam edən münaqişəyə son qoydu və özü də BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini yerine yetirdi:

"Münaqişə bitib, indi sülh barədə düşünməyin vaxtıdır. Bölgədəki yaranan yeni vəziyyətə bağlı planları, təşəbbüslerimizi və yanaşmalarımızı müzakirə etdik". Həmçinin, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın artıq nəqliyyat şəbəkəsin saxələndirdiyini de vurğulayıb: "Bölgədəki bütün kommunikasiyaların açılması paralel olaraq heyata keçidiyi kimi, artıq sülh vaxtıdır. Dayanıqlı sülh rifah, sabitlik və təhlükəsizlik məqsədilə reallığa çevirmek üçün bütün təreflər, o cümlədən Ermənistən da götürdüyü öhdəliklə yerinə yetirməlidir".

Millet vəkili onu da deyib ki, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidentinin Azərbaycana səfəri həm də yaxşı siyasi fürsət kimi dəyərləndirmek olar: "Səfər zamanı Avropa İttifaqının Azərbaycanla münasibətlərinin düzgün qurulmasını və əlaqələri müsbət istiqamətdə inkişaf etdirməyi daha üstün tutmasına şahidlik etdik. Şarl Mişelin ölkəmizin regionlarına səfəri çərçivəsində Şamaxı Cümə məscidini ziyarət etməsi Avropa İttifaqı Prezidentinin Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlərinə, dinimizə hörmətinə göstəricisidir". "Bir sözü, Bir sözü, Avropa İttifaqı Şurası Prezidentinin Azərbaycana səfəri ölkəmizin Al-yə üzv dövlətlərle münasibətlərinin dərinleşmesine töhfə verəcək. Dövlət başçımızın dediyi kimi: "Bu gün biz Prezident Şarl Mişel ilə əməkdaşlığı, planlarımız, nailiyyətlərimiz barədə çox səmərəli, uzun müzakirələr apardıq. Düşünürəm ki, Prezident Şarl Mişel Azərbaycana səfəri bizim tərəfdaşlığımızın yaxşı göstərcisidir". Ve bizim güclü siyasi təmaslarımız əlbəttə ki, əməkdaşlığımızın şaxələndirilməsi üçün çox yaxşı təməl yaradır və yaradacaq", - deyə millet vəkili Məşhur Məmmədov vurğulayıb.

RƏFIQƏ HÜSEYNOVA

**Erməni keşşələri
Xudavəng monastırını
həmişəlik tərk etdi**

Kəlbəcər ərazisindəki Xudavəng alban kilsəsində məskunlaşmış erməni keşşələri oranı tərk edib. "İki sahil" xəbər verir ki, bu haqda Xudavəngdəki keşşələrdən biri Nerses Arutyunyan bildirib. Onun sözlerinə görə, Azərbaycan artıq üç aydır ki, erməni keşşələri Xudavəng monastırına daxil olmayı qadağan edir.

"Onlar həmişə hansısa səbəb tapırlar, gah pandemiyanı, gah yolun dağılmısını əsas getirirlər. İndi isə onlar sadəcə olaraq deyirlər ki, "yox, vəssalam", -keşşə bildirib. O, deyib ki, monastrda cəmi 6 keşşə xidmet edirdi. Baxmayaraq ki, onlar mösət problemləri ilə üzləşirdilər, monastırı tərk etmək istəmirdilər. "Lakin may ayından bəri bizim monastırı daxil olmaq imkanımız yoxdur. Hazırkıda monastırda keşşələr Qandzasar (Ağdərədə yerləşir,-red.) kilsəsindədir. Rusiya tərəfi erməni keşşələrinin monastırı qayıtması üçün danışqlar aparır", - deyib.

Xatırladaq ki, Kəlbəcərdəki qədim alban kilsəsi olan Xudavəng monastırını rayon işğal edəndən sonra ermənilər "qədim erməni kilsəsi" adlandırbı oranı öz adlarına çıxırdılar. 2020-ci ilin noyabrında Kəlbəcər rayonundan Ermənistən işğalçı qüvvələri çıxarılanda monastırın erməni dindarlar üçün açıq olmasına şərait yaradılması barədə Moskvadan müraciəti nəzərə alındı ve Azərbaycan tərəfi Xudavəngdə bir neçə erməni keşşənin xidmət etməsinə razılıq verdi. Və Rusiya sülhməramlı kontinentindən monastırın mühafizəsinə bir böyük əsgər, 2 BTR ayrıldı.

Lakin daha sonra Xudavəngdəki erməni keşşələri və sülhməramlılar Azərbaycanın udi icmasının nümayəndələrinin monastırda sərbəst ibadət etməsinə maneələr yaratmağa başladı. Elecə də bəzi hallarda monastırı azərbaycanlı jurnalistlər buraxılmamışdı. Nəticədə belə görünür ki, Azərbaycan tərəfi Kəlbəcərdə "qədim erməni kilsəsi" şəklində hansıa anklavin mövcudluğuna son qoymağı qərara alıb. (virtualaz.org)

Mövqelər üst-üstə düşür

Prezident İlham Əliyevin post-münaqişə dövründə Rusiyaya işgüzar səfəri, görüşdə səslənən bəyanatlar iki dövlət arasında əməkdaşlıq əlaqələrin yüksək göstəricisidir

Azərbaycan Prezidenti hər görüşdə sözünü qətiyyətlə deyir

Prezident İlham Əliyev çıxışlarında, müsahibələrdə, görüşlərdə dəfələrlə və qətiyyətlə bildirir ki, Qarabağ münaqişəsi keçmişdə qaldı: "Mən dəfələrlə bildirmişdim ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll olunub, Azərbaycan bunu həll edib və 30 ilə yaxın kağız üzərində olan qətnamələri yerinə yetirib və artıq münaqişə tarixdə qalıbdır". Belə, Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsini təkbaşına həll edib, həm döyüş meydənında və ondan sonra masa arxasında. Döyüş meydənında qazanılmış Qələbə düşməni məcbur etdi ki, ağ bayraq qaldırsın və testim olsun, kapitulyasiya aktına imza atsın. Noyabrın 10-da imzalanmış sənəd məhz Ermənistən kapitulyasiya aktıdır. Və dəfələrlə dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, Azərbaycan ərazisində Dağlıq Qarabağ adlı ərazi vahidi yoxdur: "Münaqişə öz həllini tapıb və hesab edirəm ki, bu məsələyə qayitmaq əbəsdir. Hər halda məharibədən sonra keçən dövr ərzində bunu göstərdik. Birincisi, əger kimse hesab edir ki, "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi" həll olunmayıb, bu, onun öz problemidir. İkincisi, bu, çox təhlükəli yanaşmadır. Əger bu münaqişə həll olunmayıbsa, onda bu münaqişənin həlli necə olmalıdır? O deməkdir ki, noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanat qüvvəsini itirib? Yəni, mən bunu belə başa düşə bilərəm". Belə bir ifadədə də var: "Tarixi həqiqətləri inkar etdik-

də, reallıq hissi itirilir". Bu, həqiqətən də belədir. Və görüş zamanı verilən mesajlar da ha onu göstərir ki, münaqişə sonrası proseslər ənənəvi qaydada aparılacaq. Yəni 10 noyabr razılığmasına alternativ hər hansı bir yol yoxdur. Bu baxımdan, Ermənistən tərəfindən atılan texribatçı addımlar ümumi prosesin tenzimlənməsinə təsir göstəre bilməz. Bu yerde rusiyalı hərbi ekspert İgor Korotchenko-nun görüşlə bağlı liderlərlə bağlı fikrini demək istərdim. Rusiyalı hərbi ekspert İgor Korotchenko deyir: "Putin İlham Əliyevlə görüşəndə bərabər strateji tərəfdaş kimi danışır. Paşinyana isə daim bir şey qoparmaq istəyən müftəxər kimi baxır. Məhz bütün fərq də, qoyulan hörmət də bundan ibarətdir". Bu fərqi Rusiya prezidenti Putin sonda Azərbaycan Prezidentine Qarabağ məsələsinin həllində göstərdiyi kompromis mövqeyə görə minnətdərliyini bildirməsi oldu. Dövlətimizin başçısının dediyi kimi: "Ötən səkkiz ay ərzində, zənniməcə, yanvar ayında Moskvada şəxsən görüşümüz və telefon səhəbtərimiz veziyətinə sahiləşdirilməsi işində çox mühüm rol oynayıb. Biz qətiyyətlə münaqişədən sonrakı dövrün maksimum agrızsız keçməsi əzmindəyik. Düşünürəm ki, ümumi səylərimizlə buna nail olacaq".

Bir sözə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiyaya işgüzar səfəri, rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə görüşdə səslənən bəyanatlar iki dövlət arasında əməkdaşlıq əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu göstəricisidir.

**HƏMİD PƏNAHOV,
YAP Qazax rayon təşkilatının
sədri**

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiyaya işgüzar səfəri çərçivəsində rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə keçiridi, görüşü, görüşdə ikitərefli münasibətlərin, regional məsələlərin, iki ölkənin iqtisadi əlaqələrinin bu günü və perspektivləri, pandemiya ilə mübarizə bir daha hər iki dövlət liderlərinin ortaq mövqədən çıxış etdiyinin təsdiqidir. Səfər çərçivəsində dıqqətçəkən məqamlardan biri şübhəsiz ki, görüşdə bir neçə dəfə postmünaqişə ifadəsinin təkrarlanmasıdır ki, yəni münaqişənin bitdiyi və bundan sonra yalnız regionda sülhün, əmin-amanlığın təmin olunması istiqamətində addımların atılacağı mesajını verir. Digər mühüm amil isə, Rusiya prezidenti Vladimir Putin tərəfindən hər zaman olduğu kimi, "Dağlıq Qarabağ" ifadəsinin səsləndirilməsidir. Yeni məlum olduğu kimi, Azərbaycanın inzibati ərazi bölgüsündə belə bir subyekt yoxdur və şübhəsiz ki, bu da Rusiya prezidenti tərəfindən Azərbaycanın mövcud inzibati ərazi subyektlərinə, mövcud sərhədlərinə sayğısını, həmçinin də bundan sonrakı proseslərin məhz postmünaqişə amili üzərindən heyata keçirəcəyini təsdiqləyir. Bu isə onu göstərir ki, hər iki ölkənin regional, təhlükəsizlik və digər məsələlər üzrə mövqələri üst-üstə düşür.

Sevinc Osmanqızı ermənilərin “sevinc quşu”

Sərəf var, ləyaqət var, qeyrət var. Vətən var, ölkə var, Azərbaycan var. Əsgər qardaşının əlinə dəmir keçməsin deyə Bakıda onun qayğısını çəkən var. Bu üreyin yiyəsi barbar ola bilər? Vəhşi ola bilər? Terrorcu ola bilər? Əsla yox! Bunlardır əsl QƏHRƏMANLAR! Ancaq bu gün sosial şəbəkələrdə mənəvi terror törətməkdən zövq alan bir qrup “virtual terminatorlar” özlərini “əsl qəhrəman” sayırlar. Çünkü onlar maraqlı siyasi qrupların əlində öz məqsədlərini reallaşdırmaq üçün əlverişli alətə çevrilib.

Yenə də, həmişə olduğu kimi, əlverişli alətə çevrilen Sevinc Osmanqızı, Əli Kərimli, Gültəkin Hacıbəyli, Arif Məmmədov Cəmil Həsənli, Qənimət Zahid və... s. kimi “virtual terminatorlar” Ermənistən silahlı qüvvələrinin son günlər cəbhədə və Azərbaycanla sərhəddə gərginliyi daha da artırıdı, təxribatlar törətdi, ermənilərin dünyasının bir sıra ölkələrində həmvətənlərimizə qarşı edilən hücumları müdafiə edən fikirlər səsləndiriblər. Soydaşlarımızı əli on minlərlə azərbaycanlıların qanına batmış erməni terrorçularına qarşı sivil mübarizə aparmağa çağırın Sevinc Osmanqızı, Əli Kərimli, Gültəkin Hacıbəyli, Arif Məmmədov Cəmil Həsənli, Qənimət Zahid və... bu kimi əxlaqsızlar, sözün həqiqi və məcazi mənasında bununla da düşmən dəyirmənəsu tükürklər. Bu günlərdə Sevinc Osmanqızı iddia edib ki, guya bu gün sivil qarşılardan pozan Azərbaycan tərəfidir. “Bu qarşılardan təşkil edən Azərbaycan tərəfidir”, - deyən S.Osmanqızının Azərbaycan xalqı, dövləti əleyhine səsləndirdiyi fikirlər ermənilərin çoxdan axtardıqları bəhanələrdir.

Bəli, düşmən çoxdanlıdır bizim hansı birimizin dilindən bu sözləri axtarırdı ki, ondan istifadə edərək, “baxın, azərbaycanlılar özləri öz əməllərini işfa edirlər”, - desinlər. “Onlar (xaricdə yaşayan azərbaycanlılar - red) nəyə görə səfirlərin müdafəsinə qalxmalıdır?” - sualını veren jurnalist ermənilə-

rin üzərində ASALA terror təşkilatının adı olan palalar geyinən ermənilərin Azərbaycanın xaricdəki diplomatik konsulluqlarının binalarına təşkil etdiyi hücumları “görmürmü”? Olmaya ermənilərin küçələrdə döyüb xəsər yetirdikləri soydaşlarımızın axan qanını, yaralarını da görmür? “Mən yenə də davanın kim başlaması məsələsinə girməyəcəm. Bunu ayırd etmək çətin məsələdir və əhəmiyyətli məsələ də deyil”, - deyən Osmanqızı əlavə edir: “Bu, Azərbaycanın milli maraqlarının müdafiəsi deyil”. Və Sevinc Osmanqızı bununla da özü barəsində tam, dolğun, eslində, əvvəller də mövcud olan xoşagəlməz imic haqqında aydın təsəvvür formalasdır. Deyən, Osmanqızı iyulun 12-dən 16-dək sərhəddə gedən döyüslərdə erməni təxribatının qurbanı olan şəhidləri de unudub... Unutmayıb, hər şeyi satmağa adət edib - mənliyini, ailəsini, torpağını, vətənini, dövlətini... Soruşmaq istərdik: Neyləmişən? Sən hansı haqla özünü “xalqın fədaisi” hesab edirsən? Elə bu na görə də ingilisdilli əyalət tribunası olan S.Osmanqızını nə qədər vəhşi, fəşist adlandırsaq da, ondan da ağır bir söz axtarışına çıxdım. Tapdığım söz

*Yaxud erməni təxribatının müdafiəçiləri
Əli Kərimli, Sevinc Osmanqızı kimilərin məkrli siyaseti xalqımıza qarşı yönəlib*

insan yox, İBLİS oldu. Bəli, S.Osmanqızı iblisdir. Əger vaxtı ilə Sarkisyan bele, etiraf edir ki, Xocalıda insanları bilə-bile qırıblar - deyirse, bu iblis və onun kimilər - Arif Məmmədovlar, orduşanlar, fəxreddinlər, vidadilər, yunuslar, xədicələr və sirası, mənşəyi bu ünsürlər erməni təessübkeşləri bunu anلامır. Çünkü bu qərəzli, üfunət dolu, idbar, anti-Azərbaycan, yalnız qara-qura ilə məşğul olan bu iblis xisletlilərin hamısı Avropada oturub gece-gündüz Azərbaycan əleyhinə aksiyalar təşkil etmək həkmətin əleyhinə fikirlərle daha çox qrant almaq davası aparmaqdadır. Bəli, S.Osmanqızının əsl sıfəti budur. Bu, o Sevinc Osmanqızıdır ki, bu gün sosial şəbəkələrdə onun-bunun sıfarişlərini canla-başa həyata keçirən, əvəzində filan qədər dollar, avro əldə edənlərə, Vətənin maraqlarını amerikan, ingilis və s. ölkələrin xəfiyyələrinə satan Sevinc Osmanqızıdır! Bir fərd ki, öz ailəsinə, soyadına qarşı xəyanət edirse, ondan bütün rezillikləri, riyakarlıqları, ləyaqətsizlikləri gözləmək mümkündür. Çünkü mən, o, digər vətənsevər jurnalistlər, qələm adamları heç vaxt (!) öz peşəsinə, dövlətinə, dövlət başçısına xəyanət etməyib, etmeyecek də! Xəyanət ölümən beter bir şeydir və bunu, sadəcə, anlamaq lazımdır. Lakin Sevinc kimiləri üçün isə, xəyanət etmek ən adı bir məsələdir. Onan bütün rezillikləri, riyakarlıqları, ləyaqətsizlikləri gözləmək mümkündür. Sonda bu satqınlar bilməlidirlər, gec-tez xalqın qarşısında ən ağır cəzalarını alacaqlar, özü də bağlılanılmayan cəzalarını!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Ermənilərin oğurluq meşə alverinin sonu...

bu ilin 6 ayı ərzində Ermənistən ixrac həcmiňin həqiqətən, keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə artığını etiraf edin. Odey, ruslar, büruze verməsələr də, amma size necə paxılıq elədikləri o dəqiqə sezilir. Sizdən fərqli olaraq, koronavirus onların lap belini qırıb. O gün rus mətbuatı yazır ki, ey əhli Rusiya, hazırlıqlarınızı görün, çünkü tezliklə ölkədə

geyim və ayaqqabılarının qiyməti 10 faiz və bəlkə də daha da çox bahalaşacaq.

Sizin isə “ağzınız isti yerdədir”. Döşəyirsiniz Nikolun qarasıyan.

Deyərsiniz, Ermənistanda daha meşə qoymayıb. Hamısını kəsib satıb xaricə və bununla da Ermənistəndən taxta ixracatını misilsiz və fantastik bir şəkildə, yəni 2,6 dəfə artırıb. Siz hətta dəqiq faktlar da getirərsiniz, deyərsiniz ki, keçən ilin yanvar-may aylarında təxminən 125 milyon dollarlıq ağac ixrac edən Ermənistən, bu il bu göstəricini 328 milyona yüksəldib. Yəni ağacları kəsərək ixracatı artırıb və bununla Ermənistən təbii sərvətlərini vəhşicəsinə göye surub.

...Amma bu yerde siz

əmin edirəm ki, daha bundan sonra nadir ağaç növlərinə kəsib xaricə satmağa ermənilərə imkan verilməyəcək. Çünkü yerin əsl sahibi qayıdır. Təbii ki, bu gün əksər ermənilər Ermənistən hökumətinin təkcə öz ölkələrdəki meşələri deyil, həm də “işqal altında saxlaşdırıqları” Azərbaycan ərazi-sindəki meşələri də qırıb talaşdırıqlarını yaxşı bilirdilər. Hətta dəhşət o idi ki, son zamanlar ermənilər Şuşa ya-xınlığındakı dövlət qoruğu kimi tanınan Topxana meşələrinə də əl qataraq nadir ağaç növlərini kəsərək talaşmağa başlamışdır. Amma...

...Belə görünür ki, artıq bundan sonra ermənilərin ağaç ixracatından əldə etdikləri bazarları bağlanacaq.

Ağasəf Babayev

RÖVŞƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

Ermənistən xarici siyaseti: ac dovşanın hücumu

Ermənistən xarici işlər nazirliyindəki üçaylıq boşluqdan sonra axır ki, yeni təyinat baş verdi - ölkənin təhlükəsizlik şurasının keçmiş katibi Armen Qriqoryan yeni rəhbər olaraq vəzifəyə təyin edildi. Bilməyənlər üçün xatırladı ki, bu şəxs Qarabağ doğumladı və Azərbaycan vətəndaşıdır. Lakin bu da son deyil. Armen Qriqoryan Soros fonduna aid olan Transparency International-in Ermənistən üzrə koordinatorudur.

Beləliklə, erməni xarici diplomatiya idarəsinin rəhbəri vəzifəsinə təyin olunar-olunmaz o, İrəvan-da fəaliyyət göstərən bütün sefirləri toplayaraq onlardan Azərbaycana qarşı ittihamedici bəyanatlarının verilməsini tələb etdi. Göründüyü kimi, artıq ilk adımlı atılıb və nəticələr çıxmaq olar.

Məsələn, əvvəller peşəkar diplomatlar Paşinyanın hər hansı emosional çıxışlarına səbri münasibət nümayiş etdirirdilər, indi erməni XİN-i baş nazırın aktiv dəliliklərini geniş şəkildə dəstəkləyəcək və onun başında ağlasıbmaz olan nə varsə onların hər birinə təbiri donlar geyindirəcək.

Kadr təyinatlarına gəlincə isə...

Ermənistən keçmiş XİN rəhbərliyinə sefirlərin siyasi təyinatlarına qarşı çıxır, yaxud həmin prosesləri gecikdirməyə çalışır. İndi isə bu proses yeni impuls alacaq. Misal üçün, Paşinyan Lilit Makuntsu ABŞ-a sefərə göndərir, bu adam onun keçmiş ingilis dili müəllimidir. Yeri gəlmışkən, Lilit Makuntsun necə ingilis dili müəllimi olduğunu onun şagirdinin bu dilde nə cür danışmasından ayrıd etmək olar. Fəqət, şəxsi sadıqlıq və onun öz şagirdinə olan dəyişilməz münasibəti Makuntsun strateji posta yiyələnməsinə şərait yaratmış oldu. Mümkündür ki, Ermənistən ABŞ-a təyin olunmuş bu sefiri müstəqil qərarlar qəbul edəcək, ancaq normal əlaqələrin pozulduğu diaspor ilə münasibətləri dəha gərginləşdirəcək, ən azından daşnakların “Erməni Milli Kongresi” ilə...

Rusiya ilə də bağlı qərarlar demək olar ki, məlumatdır. Belə ki, Toqonyanı Moskva üçün daha əlverişli şəxs evəzləyəcək.

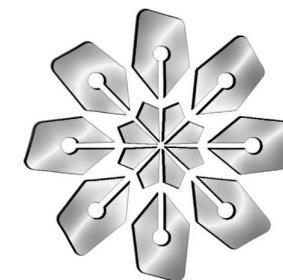
Bəlkə Paşinyana da elə bu lazımiyış?

Fransanın isə İrəvandakı sefirlərinin XİN rəhbərliyinə təsiri də böyük olacaq. Artıq bu təsirlərin məlumat nəticələrini də seyr etməkdəyik. Baxın:

Armen Qriqoryanın vəzifəyə gələr-gəlməz özünü fərqli cəhətdən göstərməsi (xarici ölkə sefirlərinin qarşısında KTMT-nin baş katibi Zasa qarşı həyəsi çıxış - R.R.) KTMT-dəki və Avrasiya İqtisadi İttifaqındakı müttəfiqlərinin İrəvana qarşı münasibətdəki soyuqluqlarını daha da artırıb. Bu zaman belə bir sual yaranır: bəlkə onlara, yeni Paşinyan komandasının xarici diplomatiya idarəsinə də məhz bu lazımiyış? Hər halda, Qriqoryan ne qədər özünü bənzər şəkildə aparacaqsə, bir o qədər də ölkəsinə zərərlər vuracaq. Məsələn, ona Ermənistən Azərbaycana qarşı yürütüdü işğalçılıq siyaseti dövründə tərəfdən cinayətlərini dəha çox xatırladacaqlar. Və əgər Ermənistən 44 günlük müharibədən ağır və sarsıcı böhranla çıxıbsa, həmin böhranı dəha da ağırlaşdırın halları, məhz Ermənistən XİN-i yöndəmsiz xarici siyaseti ilə yaradacaq. Əslində, bu, necə deyərlər, ac dovşanın hücumuna bənzəyən bir haldır ki, nəticədə həmin dovşanın özü anidən tələyə düşür.

Dumanın deputatı: Görünür, Cənubi Qafqazdakı sabitlik rəsmi İrəvana sərfəli deyil

Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının deputatı, "Rodina" partiyasının sədri Aleksey Zhuravlev "Moskva-Bakı" portalına verdiyi müsahibədə Rusiya və Azərbaycan presidentlərinin Moskvadakı görüşü, habelə Avropa İttifaqı nümayəndələrinin Qafqaza mütəmadi səfərləri barədə fikirlərini bildirib. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

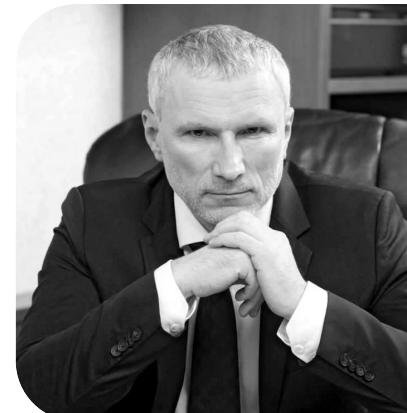
- Moskvada Rusiya və Azərbaycan presidentləri arasında görüş keçirildi. Sizə, danışqların pərdə arxasında nələr olub?

- Görüş, gördüyüümüz kimi ənənəvi olaraq çox isti, məhriman bir şəraitdə keçdi. Mövzular arasında, qeyd etdiyiniz kimi, Rusiya, Azərbaycan və Ermənistanın Qarabağ nizamlanmasına dair üçtərəflı razılışmalarının həyata keçirilməsi əsas idi. Çox güman ki, Vladimir Putin və İlham Əliyev görüş zamanı intensivləşən Qerb təşəbbüslerine qarşı mübarizə variantlarını müzakirə etdilər. Ümumiyyətlə, Rusiya tərəfi Qafqazdakı sabitlikdə maraqlıdır, hazırda qonşu bölgələrdə vəziyyət anlaşılmazdır. Xatırladım ki, ABŞ ordusunun Əfqanistandan çıxarılması ile bağlı vəziyyət deyişdi, fərqli istiqamətdəki silahlı qruplar maraqlarını ən dəhşətli şəkilde bəyan etdi. Buna görə inanıram ki, indi Moskva və Bakı Qarabağdakı vəziyyəti düzəltməyə çalışacaqlar. Bu, yalnız İrəvan və onun qərbli ağaları üçün zərərlidir.

- Siz Qərbdən danışırsınız ... Aİ nümayəndlərinin Cənubi Qafqaz dövlətlərinə müntəzəm turları, sizin fikrinizcə nə məqsəd güdür? Keçən həftə Bakı, İrəvan və Tbilisiyə səfər edən Avropa Şurasının rəhbəri Çarlz Mişel Aİ-nin Azərbaycan və Ermənistan arasında son sülh töhfə verməyə hazırladığını söylədi Ancaq keçən noyabr ayında, Azərbaycanla Ermənistan arasındaki müharibə vaxtı, ondan sonra Moskva vəsiatçı və barışdırıcı rolunu oynayanda, təsirli bir nəticə

cə əldə ediləndə Aİ harada id?

- Qerb heç vaxt nə Rusiyada, nə də Qafqazda sülhde maraqlı olmayıb. Hər hansı bir böyük və ya kiçik müharibə, hər hansı bir siyasi böhran, hər hansı bir küçə qarışlığı- bunların hamisi Avropa və ABŞ-in maraqlarına cavab verir. "Divide and Conquer" in qədim prinsipi hələ də yaxşı işləyir. Və Moskva bir yerdə vəsiatçı, sülhün təşəbbüsçüsüdürse, Qərbin mənti-

mosuliyət daşıyır və Fransa bölgəyə yardım baxımunan niyə bu qədər fəaldır?

- Bu siyasetdə "kollektiv qərb" prinsipi hökm sürür, lakin bu "hörməcəli bankın" öz rəqabəti var. Böyük Britaniyanın qitənin ən güclü ölkələrindən birinin Avropa İttifaqını tərk etməsindən sonra sual ortaya çıxdı- indi kim rəhbərdir. Söhbət Al-dən də deyil, bütövlükde Avropadan, "tarixi" Avropadan gedir. Fransa əsrlər boyu bir dəfədən çox liderlik etmişdir. Indi liderliyə əsas namızəd Almaniadır. Almaniya "Şimal Axını 2" layihəsindəki maraqlarına uyğun olaraq ABŞ-ı faktiki olaraq məğlub etdi və bu güclü bir kozırdır. Fransa artıq "Minsk razılaşmaları"na qatılmaqla təsir gü-

qinə görə bu yere zərbə vurmaq lazmıdır. Əvvəlcə, yenidən müharibə, xaos, iqtisadlıra səbəb olmaq, ikincisi, Rusiyانın imicinə zərbə vurmaq, xarici siyaset strukturlarının, prezidentin özünün səlahiyətlərinin şübhə altına almaq üçün.

Bələliklə, Qerb siyasetçilərinin hər hansı bir səfəri həmişə hərbi işgal kimi deyilse, buna hazırlıq kimi qəbul edilməlidir. Indi, əlbətə ki, "hibrid müharibə" deyilən daha çox elementdən istifadə edirlər, lakin Qerb müstəmləkəçilərinin DNT-sində həmişə ölüm susuzluğu var.

- Bütün bu müddətdə kimlər

cünü artırmağa çalışdı, amma Qərbdəki "Ukrayna məsələsi" artıq cıqallığı kənara qoydu və Paris "Dobnass sülhmeramlıları" imicinde parazitlik etməkdən bezdi.

Budur, Fransanın özü üçün siyasi xal qazanmağa çalışdığı yeni bir mövzu. Yeri gəlmışkən, Fransa Avropanın ən böyük erməni diasporlarından birinə sahibdir. Bələliklə, bütün bu proseslərə hənsi qüvvələrin rəhbərlik etdiyini, Parisin Cənubi Qafqaz hadisələrində kimin mənafeyinə qatıldığını görə bilərik.

- Aİ Cənubi Qafqazın ən zəif

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafi Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

dövləti olan Ermənistən vəsiatçı ilə hərəkət etməyə çalışır müraciəti? Yalnız seçkilər keçiriləndən və Konstitusiya Məhkəməsi müxalifətə nəticələrini yenidən nəzərdən keçirməkdən imtina edəndən sonra

şinian Cənubi Qafqazdakı "zəif" bir əlaqə deyil, "Kollektiv Qərb" in bölgədəki təsir agentidir. Ancaq əsas odur ki, indi Rusiyada, Azərbaycanda və Türkiyədə hakimiyətdə bu və ya digər şəkildə özlərinin Qərbe, onun maraqlarına və mədəniyyətinə qarşı qoyan qüvvələr var! GÜCÜMÜZ HƏQİQƏTDƏDİR!

- Regiondakı son hadisələrə əsasən, qəti şəkildə deyə bilərik ki, prosesi yenidən sarsıtmış, situasiyanı öz planlarına uyğun aparmağa çalışan qüvvələr var və bu planlar Azərbaycanla Ermənistən arasında yeni toqquşmalara səbəb olmaqdadır. Regional sülhün əldə olunmasına çalışan proses iştirakçıları bu cəhd'lərə necə müqavimət göstərməlidirlər?

- Bu, yalnız Moskvanın deyil, həm də Bakının məsələsidir. Bölgədə çox maraqlarımız var, bizi ortaq tarix birləşdirir. Ancaq Moskvanın baxışı yenə də kənardan baxışdır. Bakı hadisələrin mərkəzindədir. Ancaq yaxşı xəber budur ki, Rusiya ilə Azərbaycanın bölgənin necə inkişaf etməsi barədə bir çox ümumi fikirləri var. Qonşu dövlətlərin sülh şəraitində, qarşılıqlı fayda əməkdaşlıq şəraitində, məhriman münasibətdə yaşamalı olduğunu bərəcədə ciddi bir anlayış var. Burada bizə "mantar dəbilqəsində" heç bir partnər lazımdır, çünki onlar bizə yaddır!

Tərcümə - Elçin Bayramlı

...Görünən odur ki, bu gün Ermənistən rəhbərliyi o boyda Cənub qonşumuzu unudaraq, artıq Qerb istiqamətində "qaçmağa start verməkdədir".

Təbii ki, bu dəqiqə bizim üçün əsas olanı bəzə veriləcək 2.6 milyar vəsaitledir. Çünkü bu vəsait biz ermənilər üçün çox böyük önem kəsb edir. Deməli, Avropa Birliyinin biz ermənilərə, bizim "demokratiyamıza" böyük önem verib, "dəstəklədiy" bir daha sübut olunur.

Əslində, Cənub qonşumuz İranı itirmək bizi "elə də böyük dərəd olmasa da", amma hər halda, hələlik, onlara da "yalmanın nəsə qoparmaq" məsləhətdi. Amma...

...Əslinə qalsa, burada əsas günahkar ele İranın özüdür. Çünkü İranın təzə prezidenti Seyid İbrahim Rəisi hakimiyətə gələr-gelməz "itirdiyimiz əzəli erməni torpaqlarına görə" bize qəhrəm çıxb, bize "dəstək olmaq" əvəzinə, azərbaycanlılırlara "Azərbaycan ərazilərinin uğurla azad edilməsi müsəbətə" təbrik mesajı göndərdi.

...Hələ bəz İranın Ali dini lideri olan Seyid Əli Xameneinin Bakıdakı nümayəndəsi Əli-əkbər Ocaqnejadı demirik. O gün o da "Təzəpir" məscidindəki bayram namazından

"Açıq çəkən İran" Ermənistənin nəyinə gərəkdir?

sonra jurnalistlərə verdiyi açıqlamasında "Şuşada namaz qılmaq menim xəyalım id" deyib. Deməli, belə başa düşülür ki, bir müddət bundan əvvəl Şuşaya gələn xarici səfirlər arasında o da olub və hətta "bizdən icazəsiz" Şuşa məscidində namaz da qılıb. İndi ondan soruştan gərək, bu namazı Şuşa "əsl sahibində", yəni bizde olanda niyə gelib qılmırdın?

İranlı molladan soruştan gərək, sən heç ABŞ, Fransa və Rusiya səfirlərinin Şuşaya gəlməməsi ilə maraqlandınmı? Maraqlanmamışın. Onlar "gelməyəcək", çünki onlar Şuşanın bu gün "işğal altında olduğunu" bizi də yaxşı qanırlar.

Erməni olaraq onu da deməliyik ki, vaxtılıq İranın əvvəlki prezidenti Həsən Ruhani də

"İran Azərbaycanla münasibətləri inkişaf etdirmək əzmindədir və yeni beynəlxalq şəraitdə gələcək inkişafı üçün fərsətlərdən istifadə edəcəyinə ümidi edir" deyərək azərbaycanlılırlara olan "sevgisini" nümayiş etdirmişdi.

...Həmin ərefədə biz səsimizi çıxarmadıq, amma unutmadıq da, o da bizim yadımızdadır. Çünkü o günlər əlimiz aşağı idti deyə səsimizi içimizə saldıq. İndi, Avropa Birliyinin bize verdiyi 2.6 milyard evro bizim neinkin səsimizi çıxarmağa, hətta bir az o yana da getməye "əsas" verir.

Bu gün bəzi erməni rəsmiləri İranı "sadıq müttefiq" kimi təqdim edib, onun itiriləməsinin ermənilər üçün "fəlakət" olacağını deyirlər. Amma bu, heç də belə deyil. Çünkü...

...Yəqin eșitmış olarsınız, o gün Ağ Ermənilərinə istinad edən "Wall Street Journal" nəşri ABŞ-in İrana qarşı yeni və daha sərt sanksiyalar hazırladığı barədə material dərc edib. Belə ki, bu sanksiyalar İran neftinin Çinə satılmasının qarşısını almaq üçün nəqliyyat yollarının bağlanması da əhatə edəcək. Beləliklə, əger İran danışqlara razı olmasa, bu sanksiyalar ölkə əhalisini aclişa doğru aparacaq. Çox güman ki, İran bu danışqlara razı olmayıcaq...

...Doğrudan da, vaxtılıq ermənilərin "karina gelən" və indi isə "açıq çəkən İran" Ermənistənin nəyinə gərəkdir?

Ağasəf Babayev

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

23 iyul

Italyanın "Inter" futbol klubunun yeni titul sponsoru məlum olub. SİA-nın xarici mətbuata istinaden verdiyi məlumatda görə, yeni mövşümündən etibarən "Socios.com" tətbiqinin logosu Milan təmsilçisinin formasında olacaq. "Inter" bu əməkdaşlıqdan illik 20 milyon avro qazanacaq. "Inter"in əvvəlki titul sponsoru avtomobil şinləri istehsalçısı "Pirelli" idi. "Neradzurra" 1995-ci ildən "Pirelli" ilə əməkdaşlıq edirdi.

Ziya Hikmətoğlu

Isti yay günlərində bədənin su ehtiyacını qarşılayan qarpızın 92 faizi sudan ibarətdir. Qarpız antioksidantlar, A, C, B1, B5, B6 vitaminları, kalium və maqnezium kimi elementlərlə zengindir. Qarpızın tərkibində olan likopen xərçəng əleyhinə güclü təsire malikdir. Bundan əlavə qarpız ürək-damar xəstəlikləri, iltihab əleyhina, həzm sistemi, dəri və böyərək xəstəlikləri zamanı da effektiv təsir göstərir.

AZORTAC xəber verir ki, Qida Təhlükəsizliyi Institutunun Bitki Sağlamlığı Şöbəsinin mütxəssisləri Ceyhun Cəfərova, Tərlan Qorçiyeva və Nəzakət Mirzəzadənin hazırladığı maarifləndirici materialda qarpız istehlak zamanı riyat edilməli vacib məqamlardan bəhs olunur.

Əvvəller qarpız iyul-avqust aylarında yetişdi. Lakin hazırda əkinçilik vərdişləri deyişdiyinə, tez yetişən sortlar yaradıldıqda, istixanalarda və əkin sahələrində da-ha müasir aqrotexniki üsullar tətbiq olunduğuna görə məhsul iyun ayında yetişir. Qarpızın vaxtından tez yetişməsi onun keyfiyyətinin pis olması demək deyil. Burada əsas diqqət yetirilməli məqam qarpızın yetişdirilmesində gübərə və pestisidlərdən düzgün istifadə edilməsidir. Gübərə növləri və pestisidlər vaxtında və düzgün tətbiq edilməyənə məhsulun böyüməsinə və məhsuldarlığına səmərəli təsir göstərmir. Məhsulun tərkibində nitrat, nitrit və yaxud pestisid qalıqlarının miqdarının çox toplanması qarpızın keyfiyyətinin pisleşməsinə və hətta zəhərlənmələrə də səbəb ola bilər. Qarpız kəsildikdə içərisindəki kütlenin yumşaq, damarlarının qabarlıq gözəçarpan şəkildə olması nitratın miqdarının normadan artıq olmasının göstəricisidir. Bu hal istər tez, istərsə də gec yetişən məhsullarda ola bilər. Buna görə də zəhərlənmə hallarının qarşısının alınması üçün qarpızın düzgün şəkildə yetişdirilməsi dəqiqət yetirmək lazımdır.

Kəsildən sonra qarpızın qaydalara uyğun saxlanmasına riyat edilməlidir. Ümumiyyətə, qarpız və yemişin kəsilen gün istehlak olunması məsləhətdir. Kəsildikdən sonra soyuducuda müvafiq rejimdə saxlanması

"Inter" 26 il sonra titul sponsorunu dəyişdi

Qarpız yeyərkən bunlara mütləq əməl edin!

edilməlidir. BMT-nin "Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı"nın (FAO) məlumatına əsasən, bütöv qarpızın 10-15 dərəcə C, xırda hissələrə doğranmış qarpızın isə ağız kip qapaqlı qablaşdırma +5 dərəcə C temperaturda saxlanılması məsləhət görülür. Eyni zamanda kəsilmiş qarpızın üzəri qida üçün nəzərdə tutulan plastik örtükle kip bağlanıllaraq, soyuducunun meyvə-tərəvəz üçün nəzərdə tutulan bölmündə saxlanılmalıdır. Kəsilmiş qarpız növbəti güne qaldıqda isə mütləq şəkildə həmin hissənin üst səthi nazik qat şəklində kəsilib kənarlaşdırılmalıdır. Həmçinin qarpızın alma, kəndən sonra saxlanmasına riyat edilməlidir. Ümumiyyətə, qarpız və yemişin kəsilen gün istehlak olunması məsləhətdir. Kəsildikdən sonra soyuducuda müvafiq rejimdə saxlanması

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələrin.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAC, SİA informasiya agentliyinin
məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertesindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Millimizin üzvünün ölüm
səbəbi "patı" olub

Ağır atletika üzrə Azərbaycan çempionu Allahyar Abışov 26 yaşında vəfat edib. SİA xəber verir ki, Abışovun bacısı Rəna Abışova Azərbaycan millisinin üzvü olan qardaşının müəmmalı vəfati ile bağlı detalları açıqlayıb.

O, Allahyarın "patı"nın (süni nar-kotik) qurbanı olduğunu deyib: "Qardaşım gözəl idmançı idi, milli komandanın şərəfini qoruyurdu, ne oldusa pandemiya dövründə oldu. Bu müddət ərzində idmandan uzaq düşdü. Namaz qılan Allahyar son 4-5 ayda pis uşaqlara qoşulmuşdu, heç özümüz də bilmirdik nələr baş verir. Ona uğurlarına görə mənzil də verilmişdi. Bir müddət önce eşitdik ki, həmin uşaqlarla "patı"ya (süni nar-kotik) qurşanıb, amma artıq gec idi. Qardaşım bu maddəni yüksək dozada qəbul etdiyi üçün ölüb, elə deyirlər. Xahiş edirəm, hər kəs bunu paylaşın, başqa gənclər ölməsin, bizi bu beladan qurtarın".

pomidor, banan
kimi etilən qazı if-

raz edən meyvələrin yanında saxlanması yol-

verilməzdir. Etilen qazının təsirinə məruz qalan qarpızın qabığı na-

zıklaşır, yumşalır və nəticədə keyfiyyətini itirir.

Qarpız alarkən onun rənginə, bərkliyinə, ölçüsünə və saplaşmasına fikir verilməlidir. Qarpızın üzərində açıq sarımtıl-yaşıl və tünd yaşıl rəngdə zolaqlar, əsasən, bərabər ölçüdə olmalı və sərhədlərlə ayrılmalıdır. Üzerindəki sarı ləkələr isə onun torpaqla temasda olduğu yerlərdir. Qabığının hamar, səthinin parlaq olması qarpızın yetişməsinin, rənginin mat və solğunluğu isə köhnəliyinin əlaməti hesab edilir. Yaşıl rəngli saplaqlar qarpızın tam yetişmədiyini göstərir. Yetişmiş qarpızın saplağı quru, rəngi isə deyişik olur. Ölçüsü nə kiçik, nə də böyük olmamalı, orta ölçüdə qarpız seçilməli və ələ aldıqda ağır gəlməlidir. Oval qarpız sulu, yumru qarpız isə şirin olur. Qarpızın üzərində çürümə əlamətləri və çatlar olmamalıdır. Günəş altında və yol kənarlarında saxlanılan qarpızların alınması tövsiye edilmir. Yerdən 20 santimetr hündürlükde olan piştəxtaların üzərində satılan qarpızlara üstünlük verilməlidir. Kəsilmiş, doğranmış qarpızları almaq və ya satış nöqtələrində kəsdirmək məsləhət deyil. Qarpızı kəsməzdən əvvəl onu yaxşı yumaq, təmiz və quru biçaqla kəsmek vəcidir.

Araşdırılmalara görə, meyvə və tərəvəzlərin qabığında ləti ilə müqayisədə daha çox lif və vitaminlər var. Məsələn, sitrus meyvələrinin qabığı C vitamini, lif və antioksidantlarla zəngindir.

Hekim-fitoterapevt Fizulu Hüseynov AZORTAC-a deyib: "Badımcan, qabağ və kartofun qabığında daha çox faydalı maddələr var. Kivi və bananın qabığından istifade olunmasa da, həmin meyvələrin qabığı daha zəngin ehtiyatlara malikdir. Ona görə də onların qəbulu üçün başqa əşyaların istifadə etmək olar. Həmin məhsulların qabığını sürtgəcən və ya et maşınından keçirək qatıq və süd məhsullarına qatıb qəbul etmək lazımdır".

Hekim-fitoterapevt həmin məhsulların qəbul edilməsi barədə danışarkən deyib: "Meyvə və tərəvəzlərin qabıqlı şəkildə yemək bir çox xəstəliklərin müalicəsinə faydalı təsir göstərir. Nar qabığını etdəkən maşında çəkib yemək həm də qanın artmasına, bağışqlarda olan mikrob və parazitlərin qarşısını almağa kömək edir. Narın pərdəsini çay kimi dəmləyib içmək də olar". Həkimlər tərəvəzləri günün istənilen saatında, meyvələri isə günün birinci yarısında yeməyi məsləhət görürler.